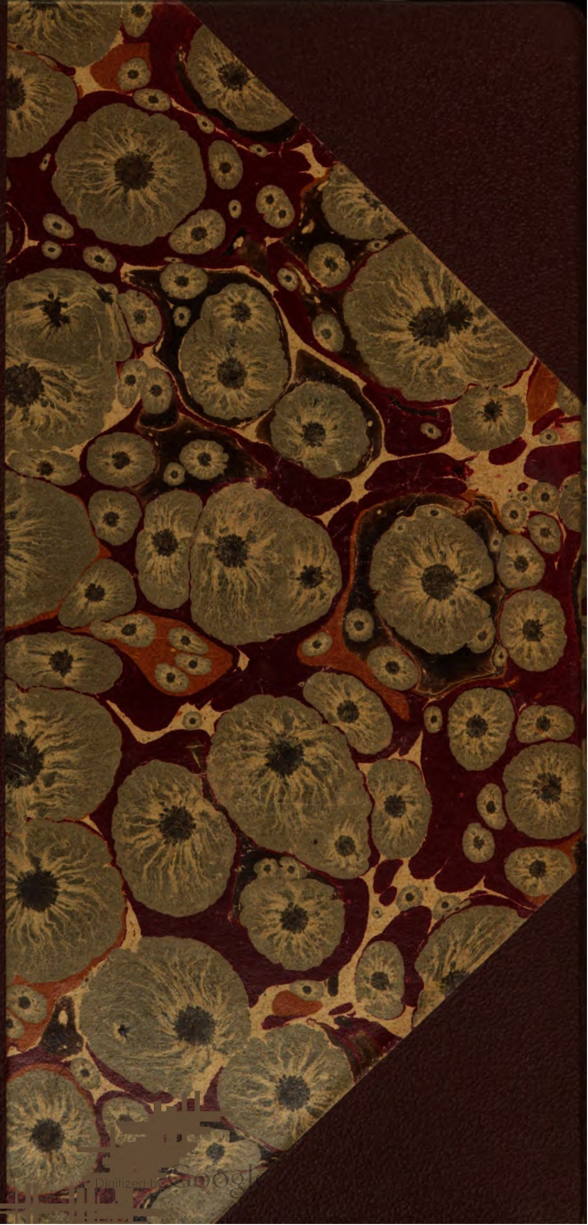
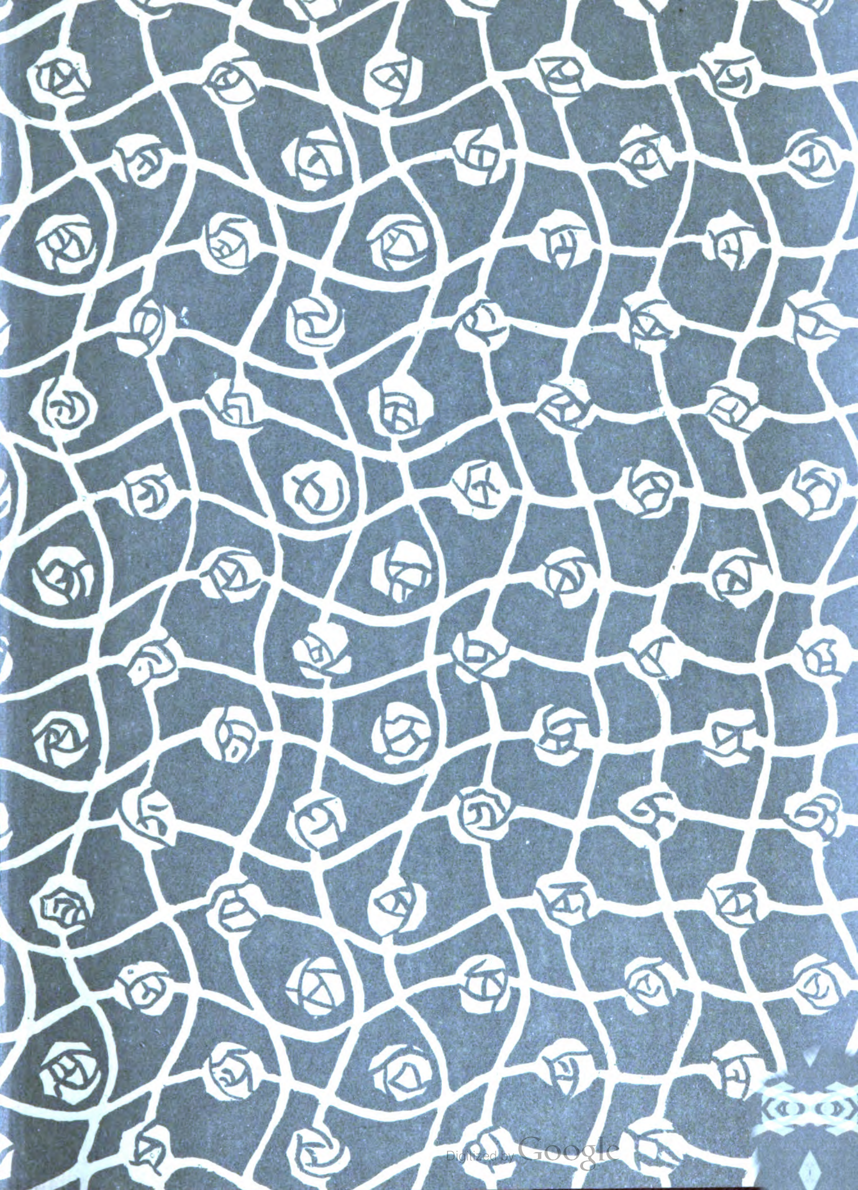

16

1876.

ILLUSTRERAD

NISSE-KALENDER

FÖR

1876.

STOCKHOLM.
ASSOCIATIONS-BOKTRYCKERIET
1876.

Breflåda

Mitt herrskap! Mottag ett litet bref!
Jag hoppas det är välkommet,
ty så mitt förord i hast jag skref —
men tyst, tala inte om'et!

Kalendern fyller sitt **sjette** *år,*
der fins diverse hopkommet,
hvad händt i dag och hvad händt i går —
men tyst, tala inte om'et!

Af politik talas ej ett ord,
och väl det vare bekommet!
Tids nog blir turken af ryssen smord —
men tyst, tala inte om'et!

Men muntert skämt lemnas i Ert hägn,
det är uppfriskande, som ett
på torka duggande sommarregn —
men tyst, tala inte om'et!

Och visor bjudas i dussintal.
Det ryktet vida är kommet:
lik Nilsson, Nisse är näktergal —
men tyst, tala inte om'et!

Dock ingen döme så af mitt skick,
att skryt på tungan är kommet;
nej, slikt i örat skär mer än »krik» —
men tyst, tala inte om'et!

Nisse.

P. S.

Jag glömde önska en treflig Jul:
Guds fred! Gud hjelp'! Väl bekommet!
Och många lotter ur Franckes hjul —
men tyst, tala aldrig om'et!

D. S.

Beräkningar.

Skiss

af

SYLVIA.

Huruvida kamrer Winkler verkligen i något verk varit kamrer, eller det var ett binamn, som hans vänner gifvit honom, eller det var en titel, som han måhända för välljudets skull eller som en sorts rekommendation hade antagit, derom upplysa icke med en enda bokstaf hans efterlemnade papper.

Alltnog, kamrer Winkler var de sista årtiondena af sin lefnad rätt och slätt renskrifvare och han lefde sina dagar så som renskrifvare vanligtvis framlefva dem, det vill säga, icke så helt och hållet utan bekymmer. Oaktadt de försakelser, han stundom måste underkasta sig, hade han dock en viss embonpoint, och detta goda hull förorsakades måhända af ett aflägset hopp, lifligt till och med i stunder af den mest förtviflansfulla belägenhet, då han tidtals utan arbete och utan kredit var böjd för att antaga, det han skulle svälta ihjäl — ja, till och med vid dessa högst kritiska tillfällen förde detta hopp i vissa ögonblick ett småleende till hans läppar.

Så, till exempel, småler han just nu, under det han sitter och ögnar igenom Dagbladet, som hans värdinna godhetsfullt lånat honom. Alltjemt leende gör han an-

teckningar i en temligen diger annotationsbok med något nötta permar, hvilket icke är att förundra sig öfver; ty i mer tjugo års tid har han, så vidt han haft helsa och krafter, regelmessigt hvarje morgon gjort en del anteckningar i densamma, allt öfver samma ämne, och boken innehöll på detta sätt idel årtal, hvilka han som ett extra nöje icke kunde förneka sig att jemföra. Under dessa jemförelser småler han gladt och jovialiskt, ehuru som rubrik på dessa anteckningar står: »saligen afsomnade.»

— Sällan öfver åttio år, icke sant, fru Wetterqvist?

— Sällan! sade fru Wetterqvist och småmyste, hvarvid hon drog öfverläppen så lång den kunde blifva och något på sned, då hon hade den fördelen, att dölja ett fatalt tomrum på ena sidan samt blotta några rätt hvita kindtänder, en ögontand och en framtand på den andra — ett sätt att småle, hvari låg en viss konstnärlighet; och som årslånga öfningar kommit henne att öfvervinna alla svårigheter, gjorde hon detta med en förvånansvärd lätthet och naturligtvis med stort behag.

— Det felas *henne* en månad i åttio år.

— Gör det? Nå, låt' oss hoppas! Se här, käre lille kamrer, smaka på dessa kortletter och de bräckta äggen.

— Fru Wetterqvist skämmer bort mig. Jag vet inte, huru jag nog skall kunna visa min erkänsla. Sannerligen jag bott hos någon, som ...

— Ah, bevars! När kamrern en gång får sitt, så vet jag nog ... Fru Wetterqvist skänkte herr Winkler åter ett af sina småleenden.

— Jag kan inte tänka mig, att *hon* skall vara ett undantag.

— Något så förskräkligt kan väl icke komma i frågan.

— Under alla de år, jag fört dessa anteckningar, har jag blott funnit summa summarum trehundrasjutton

fall, som öfverstigit. Jag har alltid hållit mig till Dagbladet, alltid! Menniskans lifslängd borde icke få öfverstiga åttio år, min själ, borde den icke!

— I sanning, detta skulle vara rättvist! sade fru Wetterqvist, som nu slutat att duka ett inbjudande frukostbord.

— Huru smakar kortletten?

— Utmärkt, som allt, hvad fru Wetterqvist lägger sin hand vid.

— Åh, jag ber, kamrern är alltid så artig.

— När *hon* dör, skall fru Wetterqvist hushålla för mig.

— Åh, jag...

— Neka icke! — sade herr Winkler med munnen full af mat. — Jag vill alldeles ingen ändring önska för mig; endast, hm... ja, en annan bostad kunde icke skada.

Och det kunde det verkligen icke heller, ty oaktadt allt det klister, fru Wetterqvist ej var sparsam med att påsmeta, envisades en del tapetstycken att slita sig loss och rulla sig tillsammans, samt med en fuktig slokenhet hänga ner efter väggarna; och det i mörkgrönt tapetserade rummet hade ett dystert och obehagligt utseende, som icke särdeles förhöjdes af de rankiga möbler, fru Wetterqvist bestod sin hyresgäst, hvilken infunnit sig på den lockande annonsen af ett »tarfligt, trefligt och sundt rum».

— Vi skola bo i något vackert hus vid trafikerad gata, vi skola köpa oss en del nätta möbler. Jag skall ha en piphylla...

— Ack, — sade fru Wetterqvist, som med en viss hjertklappning hört honom oupphörligen upprepa »vi», — jag har min salig mans piphylla, den står — i en skräpvrå, höll hon på att tillägga; men ändrade sig och fortsatte: jag har med omsorg förvarat den. Alla minnen från en förgången tid äro mig naturligtvis heliga. (Fru Wetter-

qvist suckade samt upphörde att småle.) — Kamrern kan mer än gerna få begagna den der hyllan.

— Det var rigtigt snält. Ja, vi skola, som sagdt, hyra oss ett par trefliga rum; en beqväm och vacker soffa, skall jag köpa, och matta på mitt golf.

Herr Winkler myste och gnagde på ett kortlettben; det var påtagligt, han tyckte om att måla framtidsbilder.

— Huru mycket kan kamrern en gång påräkna i arf, då *hon* dör? dristade fru Wetterqvist nu att framställa.

Herr Winkler blef icke missnöjd vid denna fråga, han slog i ett glas öl och serverade sig med ännu ett ägg, i det han svarade:

— Minst tjugofemtusen kronor. Kanske till och med tretiotusen. Jag håller mig till sanningen, fast jag kunde skryta och säga den dubbla och tredubbla summan. Hvem kunde hindra mig derifrån?

— Ingen, sade fru Wetterqvist och skakade bekräftande sitt hufvud.

— Nåväl, jag tycker, att i dessa tider tjugofemtusen icke äro att förakta. Och jag får dem i min hand, så säkert som den nu är tom. Icke en skilling förstör gumman af sitt. Hon är tusan så snål; en gammal, sparsam mamsells behof äro icke stora; hon tycker om att gnida. A la bonheur, jag har ingenting derimot. Mig, sin närmaste arfvinge, har hon icke skänkt så mycket som ett öre en gång. Nå, jag har inte bedt henne heller derom. Jag skrifver till henne två gånger om året och får några rader till svar. Hon har märkvärdigt präktiga ögon; det ha vi alla i vår slägt! — Och herr Winkler kastade en skarp blick genom sina glasögon, som härvid blixtrade till, och fru Wetterqvist slog ner sina ögonlock och försäkrade, att kamrer Winkler hade en blick, som hon för sin del hade svårt att se på.

Kamreren skrattade.

— Goda, präktiga ögon, — sade han, — och en seglifvad slägt; men ingen har gått öfver åttio år, ingen; jag har noga reda derpå.

— Men tänk om *hon* skulle testamentera...

— Sin förmögenhet till någon annan, — inföll herr Winkler lifligt, — så vill jag säga, att först och främst är den ärfd, och sedan afskyr gumman alla slags testamenten, liksom hon afskyr döden.

— Och kamrern är verkligen närmaste arfvingen? Ingen fattig slägting?...

— Fullt af sådana, min bästa fru Wetterqvist, fullt. Till och med här i Stockholm råkade jag för en del år sedan en kusin till mig, eller något sådant. Fattig och utblottad sökte hon upp mig. Hon tyckte det var så roligt att träffa mig. Nå, ja, den glädjen nekade jag henne inte; men jag besvarade ej besöket. Hvad kunde jag göra? Intet. Jag hade nog af min egen fattigdom, icke sant?

— Fullkomligt! Jag drar korken ur en ölbutelj till... åh, jo, för all del. Således är ni viss på...

— Arfvet. Ja, min själ! jag är i rakt nedstigande linie hennes närmaste slägtinge, jag och ingen annan!

Och härvid drack herr Winkler ut sitt ölglas samt hade nu genom mat och dryck i förening kommit till en punkt af högönsklig trefnad. Och han fortfor, i det han hårdt satte sitt glas på bordet:

— Jag önskar att gumman snart måtte kola utaf! Jag skall nog veta att placera mina penningar!

— Placera penningar, det låter godt! — sade en röst ifrån dörren, och nu inträdde en lång, smal herre, som med gravitetisk långsamhet, närmade sig.

— Dörren till köket var inte reglad, — sade han. —

Riskabelt. Någon sorts tankspriddhet. Huru? Jag vågade således stiga på.

— Herr Beckström, kamrer Winkler, — presenterade fru Wetterqvist, under det en stark färg lägrade sig på hennes smala ansigte, som, i samma ögonblick herr Beckström inträdde, visade benägenhet att förråda en obehaglig öfverraskning, men som likväl helt lydaktigt drog sig till ett leende.

— Ytterst välkommen. Det är min hyresvärd...

— Förlåt, herr kamrer, går det inte an att herr Beckström smakar på frukosten?

— Det går det visst. Var så god!

Och kamrer Winkler upphäfde sig till värd öfver en del läckerheter, som, rättvisligen taladt, icke egentligen tillhörde honom.

— Se der är rökt lax. Får det inte vara en »habsen snappsen»?

— Nej, jag tackar... jag kommer blott för att tala med fru Wetterqvist angående...

— Åh, smaka på! sade den älskvärda enkan.

— Jag har redan frukosterat.

— Gör det om igen, för min skull!

Fru Wetterqvist vände med oimotståndligt behag den sidan till honom, der hon hade sina tänder i behåll.

— Nå, får gå! — Och herr Beckström tog på sin gaffelspets just den kortlett, som fru Wetterqvist bestämdt för sin egen person. — Men inte äter jag ensam.

— Jag skall göra sällskap, sade fru Wetterqvist.

— Och jag också, inföll herr Winkler, som nu något hemtat sig efter frukosten och härvid beredde sig till ett nytt anfall.

Herrarnes aptit var den gästvänliga fru Wetterqvist nästan för stark; hon hade likväl sinnesstyrka att då och då dra på munnen.

— Jag har tänkt så mycket, sade hon, på ett rekommenderadt bref, som jag väntar.

— Godt, godt, det är inte så illa.

— Men jag är rädd. jag får skrifva till min hemort igen. Då jag för ett år redan flyttade hit upp, med min man, så ... ja, han gick bort, dog knall och fall och lemnade mig ensam och värnlös. En blodstörtning förkortade hans lif.

Vid detta minne fälde fru Wetterqvist sitt hufvud litet på sned, i det hon betraktade det bristfälliga taket. Och hon fortfor med bruten röst:

— Augusta, sade han, du kommer att sakna mig. Det är ingen mera än jag, som har förstått dig. Du är alltför uppriktig och renhjertad; man skall misskänna dig. Åh, det är förskräckligt!

Och fru Wetterqvist torkade sina ögon samt fortfor:

— Om han hade kunnat bära mig på sina händer, hade han gjort det. Augusta, sade han ofta, du förstår intet svek; men verlden är full af list. Huru jag af hela mitt hjerta beklagar dig!

— Det der rekommenderade brefvet kan komma väl till pass och jag ...

— Se här är en liten halfva, skål, herr Beckström! — inföll fru Wetterqvist, samt tillade något dröjande: — jag har en del auktionsmedel att uppbära och några tusen kronor dessutom, som äro uppsagda; men de der auktionsmedlen skulle väl ändå komma, tycker jag.

— Jag tycker så med, och det mellan oss resterande ...

— Som sagdt, det rekommenderade brefvet har jag varit nog dum att be dem adressera till Augusta Wetterqvist, Stockholm. Jag tyckte, att jag kunde få hemta det på posten; men man sade mig, att intet bref var kommet under denna adress och att jag, när det kommer, måste

bevisa, att jag är Augusta Wetterqvist. Jag förstår inte, huru jag skall göra?

— Det är rätt; det är enligt lagen, — sade herr Beckström och blåste upp sina infallna kinder och såg stort omkring sig med sina stora ögon. — Jag känner lagen, och det vill hufvud till att kunna reda de der paragraferna.

— Just så, — sade fru Wetterqvist, innerligt glad att ha fört herr Beckströms tankar på annat ämne, än det mellan dem »resterande», en punkt, som var högst obehaglig mellan husegare och hyresgäst och dertill högst ömtålig att afhandla inför hennes egen hyresgäst, som skulle kommit underfund med att hon icke sjelf till fullo betalt sin hyra.

— Herr Beckström har fullkomligt rätt, allt det der måste vara oerhördt svårt att förstå.

— Mig lurar ingen! Jag vågar påstå det, och jag hoppas, att icke någon jäfvar mina ord.

Hvarken herr Winkler eller fru Wetterqvist tycktes åsminstone vara hågade för detta.

— Nåväl. Postherrarna hafva fullkomligt rätt. De måste säga »nej». Det kan finnas tio, ja, hundra Augusta Wetterqvistar. Har jag inte rätt?

— Obestridligt.

— Jag blygs inte för hvad jag har varit. Jag erkänner öppet, att jag endast fungerat som vaktmästare vid ett af de kungliga lustslotten.

— Se här är öl, eller kanske det får vara porter?

— Jag dricker nog öl. Har den äran, mitt herrskap! Jag har varit vakmästare, men dragit mig undan affärerna, och nu är jag husegare. För tre månader sedan köpte jag det här huset af löjtnant Carlsson. Treflig kurre, den der löjtnant Carlsson, drack brorskål med

mig, då vi gjorde upp köpekontraktet. Alltnog, jag vet, jag är en ringa person, en uppkomling...

— Nej, nej, mumlade fru Wetterqvist och herr Winkler bakom ett par smörgåsar.

— Motsäg mig inte; faktum står, jag har varit vaktmästare; men jag och flera till mig äro välkända och väl kända, dubbelmenning, inte illa sagdt, eller huru? Nå, jag vågar säga: jag får mina bref, kungen får sina bref, löjtnant Carlsson får sina bref, men fru Augusta Wetterqvist får i tid och evighet aldrig sina bref, såvida icke...

— Icke?

— Såvida icke *jag* följer henne till posten och säger: det är hon!

— Ni skulle då verkligen...

Fru Augusta Wetterqvist såg nästan litet häpen ut. Detta välvilliga tillmötesgående var kanske imot beräkningen. Hon dolde imellertid sin häpenhet med ett småleende. Den värnlösa enkan hade i sin öfvergifvenhet god råd på leenden, och hon tillade:

— Hvilken vänlighet; men jag kommer att göra allt för mycket besvär.

— Kommer aldrig i fråga, sade f. d. vaktmästaren, som, då han talade, alltid lade ett visst eftertryck på sina ord, isynnerhet på pronomen *jag*. — Den som känner Lasse Beckström, fortfor han, vet att han inte sparar på besväret. Högstsalig hans majestät kände mig. »Du är dig alltid lik, Beckström!» sa' han. »Glada lax, huru mår du i dag?» sa' han. Och så slog han mig på axeln och såg på mig.

Herr Beckström blåste upp sina kinder och stirrade med sina stora ljusblå ögon.

— Jag tackar att ers majestät frågar, — sa' jag, och bugade mig. (En geste, hvilken herr Beckström med ett

underdånigt småleende nu upprepade framför den älskvärda enkan, som oupphörligt samtyckande nickade mot honom, under det han fortfor): — Jag bugade mig, som sagdt. »Har du sett Lovisa?» sa' han. — Inte röken, ers. majestät. Hm... Det är sant hvart enda ord, jag kan svära derpå, och jag säger bara som så: jag glömmer aldrig Kalle! Bernadotterna äro bra!

— Det är visst och sant! Skål, herr Beckström!

— Lefve den gamla goda tiden! Jag är, min själ, rörd då jag tänker på den. Jag och kungen språkade ofta med hvarandra. Han var en glad själ, mitt herrskap, jag vågar påstå detta, som jag hoppas, utan motsägelse.

— Kommer aldrig i fråga, sade herr Winkler; och som nu frukostbordet var fullkomligt tomt på både mat och dryck, tog han herr Beckström afsides och frågade honom på ära och tro, vid hvilken ålder han ansåg att gamla mamseller vanligtvis gingo ur tiden.

— Jag vet dem, som både bli åttio och nittio år. Hm... En underlig fråga. Ni menar förvissnade? Vid fyrtio år totalt. Jag anser att de egentligen skulle dö vid fyrtio år.

— Det skulle de, i sanning, — sade herr Winkler och tryckte med entusiasm hans hand. — Vi förstå hvarandra! Vi skola bli vänner!

Detta var herr Beckström icke imot, ehuru han måhända ej helt och hållet förstod sin nye vän. Nu rekommenderade han sig och följdes ut i köket af den artiga fru Wetterqvist, som lofvade att underrätta honom, när hon bestämdt ansåg det rekommenderade brefvet vara anländt. Den aktningsvärda enkan gjorde i samma ögonblick ett heligt löfte inom sig, att aldrig glömma tillregla köksdörren, hvilken hon nog skulle akta sig för att öppna för herr Beckström, och sättande undan de tömda assiet-

terna, drog hon en liten saknadens suck. Med allt, hvad som varit på dem, hade hon sjelf kunnat lefva under en hel veckas tid.

2.

Herr Beckström begaf sig smågnolande in till sin äkta hälft, som han träffade i det värda parets förmak, i sällskap med en ung man, åt hvilken f. d. vaktmästaren gaf en nedlåtande nickning.

— Nå, du fick då penningar? sade fru Beckström.

— Hon väntar på att få ett rekommenderadt bref.

— Och du tror härpå?

Herr Beckström studsade; det hade icke fallit honom in att betvifla denna uppgift.

— Om brefvet icke kommer, skall hon flytta och dermed basta. Mina affärer sköter jag sjelf, min vän.

— Huru det är, kan du nog behöfva att jag hjelper dig att se upp, — sade hans fru, som tydligen var vid dåligt lynne; — men ni karlar anse er alltid kunna styra er sjelfva.

— Jag gör det verkligen, min ängel.

— Åh, ni kunna allt vara glada öfver att hafva ett förståndigt fruntimmer vid er sida.

— Min söta vän, jag erkänner, att jag alltid dyrkat qvinnan!

— Ja, om ni endast ville höra, hvad man säger eder, skulle ni undvika många obehag, — inföll fru Beckström, temligen oberörd af de ridderliga tankar, hennes man uttalat angående hennes kön.

— Så, till exempel, har jag predikat för Gustaf här, att han söker ett högst opassande sällskap; men han vill inte förstå mig.

Herr Beckström drog upp sina ögonbryn och blickade med sina runda ögon på den unge mannen.

— Du skall lyda din moster, — sade han kort; — hon vet hvad som passar dig. Jag tror mig kunna bedöma detta. Jag vågar påstå, att jag varit i fina sällskaper och har sett ett och annat, och jag har alltid märkt den utsöktaste takt och belefvenhet å min hustrus sida.

Vid detta intyg tinade fru Beckströms dystra och stenhårda anletsdrag upp till ett leende.

— Jag tackar dig, kära pappa, sade hon. Saken förhåller sig på så sätt ... jag har inte velat oroa dig härmed, och för resten rörde det ju min systerson; men som han icke vill höra mig, frågar jag blott, om du ej anser att jag har rätt?

Detta vädjande, kunde hon vara öfvertygad, skulle blifva jakande besvaradt. När det icke gälde herr Beckström sjelf, gaf han henne alltid odisputabelt rätt.

— Jag har ett par gånger sett att Gustaf gått tillsammans med en ung flicka, — fortfor fru Beckström. — Jag har frågat, hvem hon var? Och han har svarat: en sömmerska. Jag har tagit närmare reda på henne. Hon är fattig som en kyrkråtta och har att försörja en mor, som lider af lamhet i sin ena sida. Nåväl. Jag har frågat honom, hvad han tänkte på, som blandade sig in med sådant folk? Jag har varnat honom; men han har aldrig brytt sig derom. Han har fortfarande sökt den der flickan. Mina ord ha varit förspilda på honom; nu må du veta det.

Herr Beckström frågade den unge mannen, hvad detta egentligen skulle betyda? Försäkrade, att hvarken han

sjelf, kungen eller löjtnant Carlsson upplefvat något så narraktigt, som att det kunde finnas en person, hvilken icke ville lyda en så utmärkt qvinnas råd, som hans Sofias, och han tillstod slutligen uppriktigt, att han ansåg herr Gustaf Boberg som en verklig åsna.

Den unge mannen strök sitt mörka hår från pannan och blickade lifligt och öppet bort till herr och fru Beckström.

— Min mening är att en gång gifta mig med Susanna Falk.

Makarna Beckström skrattade högt.

— Hon blir gammal och grå, innan du blir i stånd att gifta dig, sade mostern.

— För mig blir hon alltid densamma.

— Han har verkligen förlorat förståndet.

— Det gör man alltid, då man gifter sig, inföll herr Beckström; men hans fru vände sig snäft ifrån honom och återtog:

— Du är min systerson och jag har alltid behandlat dig som en slägting, Gustaf. Du är icke något annat än en mekanisk arbetare; men du har godt hufvud och ritar bra; du kan ha en framtid. Jag vill icke att du blandar dig in med simpelt folk!

— Jag önskar att ingen vore simplare än Susanna, jag önskar . . .

— Tala inte mera i det ämnet, Gösta. Jag vill bara fråga dig, om vi haft någon större bjudning, der vi hållit oss för goda för att icke se dig? Jag hoppas, att du får erkänna, att jag alltid visat dig välvilja?

Den unge mannen kunde icke annat än erkänna.

— Jag har skickat efter dig, — fortfor fru Beckström, — för att du i dag skulle hjelpa mig att sätta skrufvarne i min symaskin; men det var dock egentligen för detta allvarliga samtal och . . . (Fru Beckström drog

nu fram näsduken, förmodligen för att hafva den i beredskap, i händelse hon behöfde torka sina ögon.) — Och nu har du att välja mellan umgänget i vårt hus, eller att spatsera tillsammans med den der Susanna Falk.

Den unge mannen reste sig upp och fattade sin hatt. Han tryckte under tystnad sina anförvandters händer. Det var ganska tydligt, att han hade nog dålig smak till att försaka umgänget i den aktningsvärda Beckströmska familjen.

Gustaf Boberg begaf sig nu direkte till Susanna Falk. Han var vid gladt mod, fastän samtalet med hans slägtingar kanske icke varit utan ett visst obehag. Han gick fort och lätt, utan samvetsförebråelser öfver att han på sätt och vis firade fri måndag, eller med andra ord, att han icke direkte återvände till sitt arbete, från hvilket fru Beckström kallat honom i och för en vigtig angelägenhet.

Denna var nu afgjord och han hade valt Susanna Falk. Ett sämre val hade han måhända kunnat göra. Men en vackrare fot, ett gladare hjerta, ett mera ungdomsfriskt och strålande ansigte skulle han, i sanning, haft svårt att finna. Hennes nätta, hvita händer rörde sig flinkt ibland en del tygstycken; men hon hade dock tid att vinka mot Gustaf och att vända sitt skälmskt gropiga ansigte mot honom, hvilket nu uttryckte en viss förvåning:

— Du här?

— Jag går om några minuter, sade han, jag sprang bara upp på en titt innan jag vänder till verkstaden, — och så fattade han liksom smekande de matta händerna på en medelålders qvinna, som satt i den uppbäddade sängen och som med ett sorgset allvar blickade på de båda unga. Den blicken sade ungefärligen så mycket som: — hvad skall det väl blifva utaf dem?

Det var ett trångt vindsrum, som inneslöt dessa tre personer, och der en säng, ett bord och tvänne stolar utgjorde den enda möbleringen.

— Hjelp mig att hålla i den här ärmen. Du bär dig verkligen inte dumt åt, Gösta. Nej, låt bli mitt finger!

— Du ser precis ut, som om du sökte gräl i dag.

— Det är inte så utan. Jag har nyss gnabbats med mamma. Höll precis på dermed, när du kom. Var snäll och gif mig trådrullen. Hon påstår, att jag arbetar och trälar ut mig för hennes skull. Dumheter! Ser jag förstörd ut?

Och hon vände mot modren sitt rosenfärgade ansigte och det låg en skalkaktig blinkning i hennes ögon.

— Mamma har talat om, att hon vill söka sig en plats på någon inrättning, — fortfor hon. — Är hon icke elak? Nej, dit kommer hon icke förrän hon och jag äro så gamla eller sjuka, att vi följas åt på samma gång. Jag skiljer mig aldrig från henne!

Att med en älskare tala om en framtid med en barmhertighetsinrättning som perspektiv, detta är något väl starkt, och Gustaf Boberg sade henne det också och att han hoppades en gång få arbeta för dem båda, samt då också kunna försörja dem.

— Stora ord, sade flickan; men hon tyckte synbarligen om dem, och hennes skratt hade en så glad klang, att de två, som hörde henne, icke kunde låta bli att småle.

Men när hon sedan följde Gustaf ut i köket, blef hon plötsligen helt allvarlig, drog honom till sig och talade om framtiden och att det kanske vore bäst att de skildes åt. Hon talade om sina arbetsförtjenster, som knappast räckte till för dagligt bröd, och alla de försakelser, hennes mor fick underkasta sig; hon, som ändå

vore van vid bättre dagar. Hon talade om, att det vore förskräckligt att betunga honom, icke allenast med henne sjelf, utan ock med hennes sjuka mor. Hon talade som om det vore förfärligt, att i lifvets bekymmer behöfva försaka trösten af hans kärlek; hon talade tvekande, likasom önskade hon, han skulle motsäga henne, och han gjorde det också.

— Gud styrer, — sade han till slut, — hvad äro väl våra beräkningar! Det kan se mörkt ut och plötsligt ljusna, och så tvärtom. Låtom oss aldrig misströsta.

— Det sker underverk, om våra förhoppningar en gång skola förverkligas, — sade hon åter och såg skälmskt på honom. Det var nästan säkert, att hon icke haft full mening med att de skulle skiljas åt, och hon skulle kanske gråtit sig halfblind, om han tagit henne på orden.

— Sanna, min älskling, vi vänta på hvarandra, icke sant!

Och de skyndade hvar för sig till sitt arbete, med gladt hjerta och friskt mod. De älskade hvarandra. Hvad förståndet än bjöd, kunde de icke försaka sin kärlek. Det var ett oförstånd, som gjorde dem lyckliga.

3.

Fru Wetterqvist gick något tungsint omkring i sitt kök. Hon hade på morgonqvisten betraktat en del blodiga linnepersedlar, dem hennes man vid dödstillfället hade nyttjat och hon hade gråtit öfver dem. Hennes hjerta hade härunder likasom hållit en predikan, med hennes öfvergifvenhet som text, och hon sade sig suckande,

att hon väl aldrig mera i tiden skulle finna någon, som rätt kunde förstå henne. Derpå hade hon med tårar ännu hängande i sina ögonfransar, tagit fram en klädning, som hon afsändt till ett visst kontor, der hon mot denna pant fick uppbära en del penningar, och för dessa penningar beredde hon sig nu att laga en frukost för sin hyresgäst. Dessa frukostar hade från början icke varit inryckta i den öfverenskommelse, som fans imellan henne och herr Winkler, utan var det en särskild välvilja och godhet å fru Wetterqvists sida, hvilket kamrern också på det högsta uppskattade. Men i längden, huru skulle det gå?

Fru Wetterqvist var denna dag hågad att kalla sig obetänksam; hon tyckte nästan, att hon tagit sig »vatten öfver hufvudet», hon var dyster och full af sorgliga aningar, och dertill hade hon tandvärk. Hon fann lifvet besvärligt och hon dolde icke denna sin åsigt, då hon till herr Winkler bar in frukostbrickan.

— Det är inte värdt att vara sorgsen, — sade herr Winkler och slog i en sup åt sig. — Upprigtigt sagdt, kan det verkligen ibland se mörkt ut, men saker och ting bli arrangerade på bästa sätt, utan att man vet ordet utaf. Smöret är tjärnfärskt, jag gör fru Wetterqvist min kompliment. Nå, jag var nästan förbi, då jag kom hit, jag erkänner det öppet, fru Wetterqvist var min goda ängel.

— Det lilla, jag kan göra, är minsann inte värdt att tala om!

— Jo, jo, min goda ängel, jag blir dervid. Vår bekantskap är blott några veckor och det är mig ändå som om jag hela min lifstid hade kändt fru Wetterqvist.

Den älskvärda enkan försäkrade helt blygt, att hon för sin del verkligen hyste sympati för kamrer Winkler.

— Min tacksamhet! — sade herr Winkler och plirade

på sitt bränvinsglas, som han nu tömde i ett drag. — Ah! Jag tycker om en liten snapps ofvanpå stekt lök. Nå, alla mina hjelpkällor voro verkligen tömda, då jag kom hit. Bör jag inte då skatta er godhet? Jag vore inte värd att gå i två skor, om jag ej gjorde det. — Och han kastade en blick på sina tofflor, som väl kunde tåla vid att blifva halfsulade.

Det erkännande, han uttalade, kom fru Wetterqvist att känna sig rörd. — Ännu en liten biffstek, — bad hon med oimotståndligt behag.

— Jag kan icke säga nej, då fru Wetterqvist ser på mig så der. Nej, icke så mycket sås! Det är alldeles för mycken välfägnad vänner imellan. Hm! Jag får ju säga *vänner?*

Fru Wetterqvist svarade, med ett småleende, att hon icke kunde hindra honom ifrån att säga, hvad som helst.

— A propos vänskap, så kan jag säga, det jag icke är utan vänner; men jag har lånat penningar af dem alla. Jag är en uppristig själ, som talar rent ut. Nu är det så, att mina vänner icke vilja se mig, förrän jag betalar till dem mina skulder. Jag önskar lika lifligt detta återseende som de sjelfva. Jag är en hederlig menniska.

Fru Wetterqvist försäkrade med en viss sorgbundenhet, att hon icke betviflade detta, hvarpå hon önskade kamrern att få godt om mynt; ty det var ytterst dyra tider.

— Ja visst, ja! I tidningen i dag var det idel goda nyheter. Jag önskar Susanna Winklers namn också varit der att läsa.

— Detta var ingen oäfven önskan!

— Innan det imellertid står något i tidningen, blir jag underrättad. Jag är den, som förstår att arrangera

dylika saker. Så fort hon gifvit upp andan, får jag per posto femhundra kronor som lån af rådman Kullerberg, som skall bli boutredningsman. Allt klart!

— Skinkan är undersökt, var icke rädd för den.

— Jag hör till dem, som icke äro rädda för något, min bästa fru Wetterqvist. Jag är van vid arfsfrågor, vill jag erkänna. Det är icke första gången jag är arftagare.

— Icke första gången? — Fru Wetterqvist gjorde stora ögon.

— Jag ärfde tiotusen och förstörde dem. Det var en dumhet. Jag hade icke bättre förstånd. Jag tröstade mig sedan med tanken på Susanna Winklers blifvande frånfälle. Det är sedan jag begick den der dumheten, som jag för min annotationsbok. Jag har alltsedan lefvat på hoppet och det är inte illa att ha!

— Måtte inte det nu väntade gå samma väg, — sade fru Wetterqvist, i det hon utgöt sig i beskärmelser öfver det förstörda arfvet.

— Var lugn, — bad herr Winkler och drog korken ur en butelj, — brändt barn skyr elden. Var icke rädd. Men roligt skall det bli att »slå mina vänner i näsan», när katastrofen sker. De ha spridt ut, att hela arfvet är en fix idé af mig, och derför vill ingen kristen menniska låna mig en enda fyrk.

— En fix idé! — upprepade fru Wetterqvist, som fick en sådan förskräckelse, att tandvärken gick öfver och håret reste sig på hennes hufvud. Hon gick ut, i det hon skylde på ett illamående; och hon mådde verkligen icke rigtigt väl, utan kastade sig snyftande på en soffa och bedyrade inför sig sjelf, att hon alltid trott det så skulle gå. Derpå öppnade hon sin garderobsdörr, som för frukostars skull visade ett väldigt tomrum, och hon vände på sin svarta sidenklädning, erkännande, att den nu vore

räddad, hvarpå hon tog nyckeln ur garderobsdörren och lade den med beslutsam min i sin kjortelficka.

Följande morgon väntade kamrer Winkler förgäfves på frukostbrickan. Kunde det vara en glömska? Han kände sig manad att visa sitt godmodiga ansigte i fru Wetterqvists dörrspegel. Den intressanta enkan smålog matt imot honom, och på hans fråga efter frukost, sade hon sig vänta ett rekommenderadt bref, som uteblifvit, så att hon för tillfället var utan tillgångar; och hon tillade temligen kallsinnigt, att han ju endast hyrt rum af henne och att det icke fans någon öfverenskommelse dem imellan, som ens häntydde på att hon förbundit sig, att ge honom mat.

Häri hade hon onekligen rätt och med fog kunde kamrer Winkler icke protestera. Han var nödtvungen att tillstå för sig sjelf, att en svår kris åter stod för dörren för honom. Han hade högst obetydligt med arbete. Hans vänner vände honom ryggen och hans värdinna talade med honom om, att hon vore mankerad på penningar, under det hon tänkte på möjligheten af vissa fixa idéers tillvaro, och med handen i fickan på garderobsnyckeln, förstockade hon sitt hjerta; ja, emedan hon var en uppriktig menniska, utan det ringaste svek, sade hon, att han den kommande månaden måste betala sin hyra i förskott, eller tänka på att flytta.

Kamrer Winkler erkände sig vara i en ganska brydsam belägenhet; men han försummade aldrig sina anteckningar, som dock alltid förskaffade honom något nöje.

Hvarmed han egentligen uppehöll lifvet under dessa pröfningsdagar, derom finnes ingen upplysning. Det säkra var imellertid, att hans hulliga ansigte förlorade något af sin rundning och att han stundom kastade en fundersam blick på spjellsnöret — i synnerhet en dag, då arbete fullkomligt tröt honom.

Full af tungsint grubbel, eller kanske af mattighet, låg kamrern utsträckt på sin soffa, en lång, smal pjes, som gaf likasom ett ilsket knarrande ljud ifrån sig, hvarje gång han vände på sig, samt förde med honom likasom ett sorts vresigt samtal.

— Skall *hon* då aldrig dö? Hon är i dag åttio år och fem dagar! suckade han. — Rii, knarrade soffan. — Jag beräknar, att jag precis till qvällen skall ha svultit ihjäl. — Riii, jemrade sig soffan. — Finnes då ingen barmhertig menniska ...

Men soffan knarrade nu icke längre; ty herr Winkler hade sprungit upp och tog en brefbärare i famnen, derför att denne just hade kommit med ett rekommenderadt bref med inneliggande femhundra kronor. Mamsell Susanna Winkler var saligen afsomnad.

Det var verkligen hardt nära att denna underrättelse hade kommit både herr Winkler och fru Wetterqvist att förlora förståndet.

Således ingen fix idé! Sedan brefbäraren var gången, blef det den deltagande enkans tur, och herr Winkler och fru Wetterqvist svuro dyrt på, i hvarandras famn, att de icke mera skulle lemna hvarandra; hvarpå hon urskuldande talade om de uteblifna frukostarna, för hvilka han bad henne icke oroa sig. Det fans väl intet, som han ej denna stund skulle hafva förlåtit.

— Denna dag, jag skall aldrig glömma den, — sade herr Winkler med pathos. — Vi skrifva den 10 November.

— Mårtens gås! sade fru Wetterqvist.

Hon hade rätt, och hennes ord väckte åter till lif hungerns dämoner, dem glädjen hade nedtystat.

— Gås, gås! ropade han och störtade på dörren, och i närmaste källarsal ropade han åter: gås, gås!

Bland hungriga gäster, hade kyparen sällan sett hans

make; då han först betraktade herr Winklers aptit, tyckte han, att W. åt som en varg, sedan saknade han ord vid hvilket eller hvad, han kunde likna gästens matlust. Imellertid satt kamrern flottig och skinande samt spisade en liten hummeromelett som dessert på de många rätter, han förtärt.

— Se så, nu har jag ätit för åtta dagar, — sade herr Winkler till sig sjelf; — nu skall jag hem och sofva en stund.

— Får jag lägga en dyna under kamrerns hufvud, — sade med huldhet fru Wetterqvist. — Huru är det? Kamrern ser echaufferad ut?

— Jag känner mig något litet som en boa constrictor. Jag har ätit en superb middag.

— Och mår rigtigt väl?

— Fullkomligt.

Detta ord tog han efter några timmar tillbaka igen och han bekände för sin beställsamma och ängsliga värdinna, att han mådde tusan så illa; derpå sade han, med ett af sina godlynta leenden:

— Jag tänkte i dag, att jag innan qvällen skulle vara död af svält, nu tror jag, att jag ätit ihjäl mig. Våra beräkningar äro högst vanskliga, min goda fru Wetterqvist.

Dessa ord voro bland de sista, herr Winkler yttrade i detta lifvet. Den 10 November, precis klockan 9 på aftonen, uppgaf han sin anda.

Fru Wetterqvist sörjde honom af uppriktigaste hjerta.

De femhundra kronor, som rådman Kullerberg sändt på den för herr Winkler så ödesdigra dagen, hade spårlöst försvunnit. Man antog, att kamrer Winkler med dem betalt någon eller några tryckande skulder.

En tid efter herr Winklers begrafning infann sig fru Wetterqvist hos herr Beckström samt betalade då till

fullo sin hyra. Det rekommenderade brefvet hade förmodligen anländt.

Den stackars enkan kunde icke låta bli att fälla några tårar, när hon mottog sitt qvitterade hyreskontrakt, hvarjemte hon talade om lifvets obestånd och att hon väl nu måste besvärja den fordran, hon hade af den aflidne kamrer Winkler, samt att hon i det hela kunde anse sig bedragen och hade råkat ganska illa ut.

— Ingen är skonad; hvarken jag, kungen, eller löjtnant Carlsson, eller någon menniska kan fritaga sig från lifvets besvärligheter.

Häraf kände sig fru Wetterqvist något tröstad samt beredde sig att besvärja en ganska nätt räkning, som hon lemnat till utredningsmännen i herr Winklers bo, sedan hon för rättens ledamöter naturligtvis först upplyst, att hon var en stackars öfvergifven och värnlös enka.

Dagen härefter annonserade hon i åtskilliga tidningar, att »ett snyggt, trefligt och sundt rum kunde få hyras af en aktningsvärd herre.»

— Men det var ju alldeles förskräckligt, — sade hon och stirrade öfver en lock rödbrunt hår, som hon klippt af kamrer Winklers hufvud; — hvem skall väl nu få hans arf?

4.

I den lilla vindskammaren hos fru Falk var stor uppståndelse. På långt håll lät det som om det varit en surrande bikupa derinne och ändå var det bara tre personer, som talade om hvarandra.

— Jag tror, du är yr i hufvudet, Susanna?
— Det är jag.
— Hvad är det?
— Du får nog veta det.
— Nå, säg!

Och Susanna lutade hufvudet mot herr Bobergs skuldra och försäkrade, att hon icke visste, om hon skulle skratta eller gråta; men hennes strålande ögon tycktes icke det ringaste vara böjda för tårar och hon såg nästan förundrad bort till sin mor, som nu helt bittert och öfvergifvet snyftade..

— Men hvad är det då? Mamma gråter? — sade herr Boberg och blickade från den ena och till den andra.

— Jag må väl det, — sade den sjukliga frun och tryckte näsduken för sina ögon. — Robert Winkler är död. Ack, han var en så snäll gosse! Vi ha ofta lekt tillsammans i vår barndom och han var min närmaste anförvandt.

— Det der var sorgligt, — sade den unge mannen för att säga någonting, fast han aldrig förr i sitt lif hade hört den dödes namn. — Det var verkligen sorgligt.

— Jag känner att jag ändå inte kan gråta, — sade Susanna. — Han brydde sig inte om oss, oaktadt mamma sökte upp honom. Men det gör detsamma, för nu ha vi i alla fall fått ärfva honom, och jag tror, jag inte kan låta bli att skratta. Hvem kunde väl drömma härom! Tretio tusen kronor, och kanske mera dertill. Ja, inte jag får dem, utan mamma; gratulera henne!

Och det gjorde den unge mannen af hjertans lust.

— Seså, — sade Susanna, — nu våga vi allt med säkerhet hysa våra förhoppningar. Tänk, så underligt! jag som beräknade, att vi under långa år skulle få vänta på hvarandra! Vi beräkna; men Gud styrer. Icke sant, min älskling!

Nu började fru Falk tala om sin barndom och att

hon var en född Winkler samt att Susanna var ett gammalt familjnamn. Derpå påstod hon, att hon kände likasom stickningar i sin lama sida, och Susanna sade, att det kom sig af glädjen, och talade om, att modren kanske en gång skulle kunna bli frisk och att man nu hade medel, för att bekosta ett och annat.

Och fru Falk torkade sina ögon och bad Gud vara Robert Winklers själ nådig, smålog och erkände sig som en oändligt lycklig menniska.

Nyheten om, hvem salig kamrer Winklers tillernade arf egentligen skulle tillfalla, spred sig också till herrskapet Beckström.

— Gustaf var ändå en bra gosse, och är min köttsliga systerson, — sade hans älskvärda slägting. — Jag gillar verkligen hans karaktärsfasthet.

— Den har jag alltid gillat, sade hennes make.

Han visade på ett ganska vackert och rörande sätt, huru innerligt han var fästad vid den der flickan. — Det var ju tretio tusen, hon får?

— Icke hon, utan modren.

— Nå, det är ju nästan detsamma.

Härefter sökte det värda paret upp Gustaf Boberg, som snart blef försonligt stämd och lät öfvertyga sig af sin moster, att blod vore tjockare än vatten. Den täcka fästmön presenterades, och vid tömmandet af en trefflig bål, som var brygd för tillfället, bedyrade herr Beckström, att han, kungen och löjtnant Carlsson bestämdt beräknade, att det unga paret skulle komma att njuta en långvarig sällhet.

Sagan om Lisette.

Ljuft, som skalder bruka måla
första kärlekens porträtt,
sågs hon i sin ungdom stråla,
min förtjusande Lisette.

Nitton år, glad som en siska,
kind med grop i, hand så nätt,
läppar svällande och friska,
bländhvit barm i svart korsett.

Ögon mörkblå, skälmska, klara,
växten smidig, gången lätt —
och hon skulle icke vara,
min Lisette, en smul kokett?

Fordra ej omöjligheter!
Klädd i hatt, chignon, schalett,
Eva hvarje qvinna heter,
brås ock på sin stammors ätt.

Moralisten må orera —
han har tusen gånger rätt;
men hos damerna långt mera
tur har dock en vacker sprätt.

Och jag min Lisette ej klandra
heller vill på minsta sätt,
om hon svag var, hon, som andra,
för kurtis och toalett.

Ack! de voro glada dagar!
Båda unga, lifvet lätt
togo vi. Men ödet jagar
lyckan bort, som nyss oss glädt.

Och vi skildes. Minnet gråter;
med min pensel och palett
drog jag bort. Då jag kom åter
fann ej mer jag min Lisette.

Hon försvunnen var. Jag sökte;
ingen ledtråd hon mig gett . . .
Årens antal snart sig ökte
utan att jag henne sett.

»Är hon väl en fet matrona —
kärleksguden på reträtt —

som plär i sin soffa trona
med sin mops ock kaffesqvätt?

Eller fromsint bönesyster,
mager liksom ett skelett,
jämmerlig, gudsnådligt dyster,
som på verldens fröjd ser snedt?

Eller glad och lycklig mamma
för en talrik, hoppfull ätt,
som kring henne gladt hörs glamma —
äldsta sonen nyss kadett? —

Eller intet af allt detta;
kanske döden redan bredt
ut sin svepduk långt för detta
för min tjusande Lisette?...»

Så jag grubblade. Omsider
tog dock glömskan ut sin rätt.
Andra vanor, andra tider;
och på saknad blir man mätt.

— — — — — — — —
— — — — — — — —

Denna höst, en qväll bland andra,
(det var soligt än och hett,)
kom jag att till Munkbron vandra
för att köpa en renett.

Från ett stånd, hvarvid jag stannat,
ljöd då skarpt en gäll falsett: —
»tumma inte så förbannadt
frukten! Herrn har ju den sett!»

Jag spratt till. Ett minne vaknat
uti hast, oförberedt.
Det var hon, jag fordom saknat
och som nu jag återsett.

Hon med hyn af alabaster!...
Röd och pussig nu af fett

stank hon finkel, öl och knaster
och svor tappert allt för ett.

Djerft, med armen stödd mot sidan,
snusig, surögd, — i kaschett
stod hon der i arg förbidan
på mitt val af en renett.

Gudar! om en önskning låter
återkalla hvad som skett,
o! jag önskade, jag åter
aldrig skådat min Lisette!

Paul-Louis.

Märkvärdiga exempel af brist på fördrag med drag.

(Af L. O. Rens.)

1.

Att menniskor finnas, som äro ytterst rädda för drag, är en sanning, som torde bekräftas af daglig erfarenhet. Nu vill jag dock icke tala hvarken om sådana, som aldrig våga öppna ett fönster och omsorgsfullt låta kitta igen lösrutor, men försumma att återställa dem i ursprungligt skick, när de lemna lägenheten, hvilket besvär de äro nog fördomsfria att afstå åt efterkommande, eller om dem, som känna att det drar då ett fönster står öppet på andra sidan gatan midt imot dem, utan om ett par otroligt känsligare individer i den vägen.

Först på promemorian står en gammal ungkarl, som hyste sådan fruktan för drag, att han under loppet af flera

år brydde hjernan med att uttänka något, som kunde ersätta knapphål. Hans forskningar i denna rigtning satte honom i förbindelse med en knapphålssömmerska, och som hon var en klok och förståndig flicka, derjemte nära 40 år, samt visste att den gamle ungkarlen var tät och välbergad, så höll hon med om allt, hvad han sade, och blef sjelf så sensibel för drag, att hon öfverträffade originalet. Som hon dertill hörde att hennes offer högt värderade allvar och ej tålde skratt och flissande, som han plägade säga, så vände hon sig af med att skratta, åtminstone gjorde hon det aldrig i hans närvaro, och detta allt sammanlagdt verkade, hvad hon afsett, att den gamle ungkarlen fäste sig vid henne och trifdes väl i hennes sällskap. Sedan hon sålunda beredt honom och ansåg stunden vara inne att våga ett anfall på hans svaga sida, anförtrodde hon honom en dag, att han bibringat henne en så barnslig fruktan för drag, att hon numera icke allenast var rädd för sjelfva ordet, utan för alla dess sammansättningar och ända derhän, att hon icke ens vågade använda dragsko i något klädesplagg.

Man kan tänka sig, hvilken verkan en sådan upplysning skulle hafva på vår man! Förtjust att finna sina djerfvaste illusioner så betydligt öfverträffade af verklighet, förlofvade han sig tvärt med detta praktfulla mönster af qvinna efter hans sinne. — Men ödet hade annorlunda beslutit! —

Några dagar derefter voro de nyförlofvade i sällskap med en gammal bekant till fästmön, en glad och skämtsam herre, som, bland annat gyckel öfver all deras försigtighet, kom att yttra sin förvåning öfver, att fästmön numera fick hafva qvar sin gamla — dragkista. Det råkade fästmön finna så roligt, att hon glömde sin roll och började storskratta... Fästmannen betraktade henne ett ögonblick... slog så upp, först — rockkragen öfver öronen

och sedan — förlofningen, samt sprang sin väg... Han hade gjort en fruktansvärd upptäckt! När fästmön skrattade, uppkom nämligen ett styggt *drag* — kring munnen.

2.

Den andra sannfärdiga historien handlar om ett fruntimmer, som på något sätt blifvit dragen vid näsan. Från den tiden tålde hon aldrig dragoner, och hur ytterst ömtålig hon blef efter den betan, derom må följande vitna.

En af de vackra dagarne i sistlidne Juli månad var hon ute och gick och kände sig efter en stunds promenad mycket trött. Hur motbjudande det än var att hvila sig på en spjälsoffa, besegrade dock tröttheten hennes fruktan för draget mellan spjälorna. I ena hörnet af soffan satt, eller rättare hade vikit sig, en mansperson, som talade sömnens språk och gaf ifrån sig ljud, som liknade en nybörjares öfningar på bastuba. Hon satte sig midt på soffan och kände genast att det drog, men som hon samtidigt iakttog, att den sofvande vaknat, tröstade hon sig med att draget var tillfälligt och en följd af den luftström, som sattes i rörelse när mannen slog upp ögonen.

Imellertid beslöt hon, att för säkerhetens skull flytta sig, och skulle just taga plats i soffans andra hörn, då hon förekoms af en annan trött vandrare, som slog sig ned der. Nu blef draget så obehagligt, att hon tog upp näsduken och band den om halsen samt förde hattens hakband för öronen; men det hjelpte icke... det drog värre och värre! — För att utransaka den nu aldeles obegripliga orsaken till draget, som icke tillfredsställande kunde

förklaras af att den sist anlände manspersonen såg ut att vara en skeppsbruten sjöman, vände hon sig villrådig, än mot den ene, än mot den andre af sidogrannarne, tills att desse, som tyckte att det ingenting var att se på dem, till sist blefvo så besvärade af hennes ständiga granskning, att de till hälften vände henne ryggen. Denna förändring af deras ställning var knappt verkstäld, förrän hon, som satt imellan båda, fick lif i hvarje led och hoppade upp från soffan som en fjederdocka ur en leksaksask samt rusade sin väg med händerna för öronen. — Hon hade suttit i det farligaste drag som fins — i korsdrag! Bägge grannarne hade nämligen — spanska flugor bakom öronen!

Kors, hvad jag har varit dum!

Nog med dumhet! så, med skäl, jag
må utropa till en hvar,
när jag tänker, hvilka fel jag
på mitt samvete nu har.
Snart nog fylda fyrti åren,
har jag ej haft minsta hum
om hur jag har liknat fåren —
kors, hvad jag har varit dum!

Boken minner, hur jag pluggat
natt och dag, att blifva vis.
Ingen har mig heller »kuggat»:
jag vann ära, lagerns pris!
Ej kamraters muntra nöjen

drog mig från mitt studium;
sjelf en skottprick nu för löjen —
kors, hvad jag har varit dum!

En gång njöt jag af att tänka
på en flicka, öm och huld;
jag var kär; jag velat skänka,
om jag egt det, Rotschilds guld.
Blicken tjuste, munnen myste;
men bedrog dock: hjertats rum
var för stort — det flera hyste.
Kors, hvad jag har varit dum!

En gång ock på alla kanter
vänner mig beundrade;
kom ett »rek» från mina tanter,
bröder fick jag hundrade;
tänkte: lappri! låt' oss dela!
Ack! men vänskapen var ljum,
när som något sjelf mig fela'!...
Kors, hvad jag har varit dum!

Snart jag blef en man i staten,
fick en titel utan lön;
vigtig, liksom magistraten,
var jag mönster för mitt kön;
bar binocle på min näsa,
och mustacher om en tum,
färdig till att alla snäsa...
Kors, hvad jag har varit dum!

Såsom skald jag ville söka
på parnassen klifva upp,
och till slut, hur som jag »böka'»,
kom jag dit, som »Galliens tupp».
En Demosthenes i talet,
fast jag helst bort vara stum,
ansåg jag mig minst. Hur galet!
Kors, hvad jag varit dum!

Ungkarl var jag. Hur det gick än,
hade jag min frihet qvar!

Slut med denna ock! Jag fick en
äkta hälft, som ingen ta'r. —
Ej för ofta kan jag nämna,
fast i tysthet på mitt rum,
som jag aldrig mer törs lemna:
kors, hvad jag har varit dum!

Julius.

Herr Bodmans

Toalett-Almanacka,

lika hvarje vecka i året.

Söndag.

Nu jag tjusa skall den ljufva flickan,
visst den sötaste i hela sta'n;
lik en sol jag glänser ju i »brickan»,
och mitt hår är ju en lejonman.

Måndag.

Jag i dag med *henne* har stämt möte,
elegant och stilig dit jag går.
Men tänk! om sitt löfte nu hon bröte,
och jag ej min längtan stilla får.

Tisdag.

Ack, hon kom ej! Jag blir mörk i hågen,
äfven »brickan» mörknar dag för dag.
Dock ännu en gång jag spänner bågen,
och med pilen träffar hjertat jag.

Onsdag.

Nu jag sett, hon föredrar en annan,
och min elegans, tyvärr, förgår.
Likväl skjuter jag mig ej för pannan,
nej, der skjuter blott jag ner mitt hår.

Torsdag.

Ack, jag dystrar till! Båd' håg och linne
äro ej sig lika mer, gu'nås!
Hvarmed skall jag muntra upp mitt sinne?
Hvarmed skall jag dölja nu mitt krås?

Fredag.

Breda, svarta halsduk, du får dölja
smärtans tecken, som mitt bröst nu bär:
öfver slocknad kärlek vill jag hölja
glömskans slöja och ej mer bli kär.

Lördag.

Ändtligen är veckan nu förgången,
morgondagen ger mig åter tröst.
Då jag bränner testarna med tången,
klär i linne spegelblankt mitt bröst.

K.

Salig rektorn.

Ett minne

af

HALFDAN M.

afet Joakim Blom, gamle rektorn, hade aldrig varit farlig för det svaga könet, påstods det. Tvärtom trodde man sig veta, att han under de tretio år, han lefvat i staden, lidit flera smärtsamma nederlag, efter hvilka dock såren aldrig hunnit ärra sig, förrän nya blödde. Det var ett nytt tretioårakrig i sitt slag, en strid på lif och död, fast utan eröfringar och knapt med bibehållen ära.

Jafet Joakim bar ock syn för sagen. Han såg något slagen ut, der han, snörflande, vattögd och med oupphörliga spasmodiska ryckningar i det magra, gråbleka ansigtet, stöflade framåtlutad kring gatorna. Han tittade på alla, på alla fruntimmer åtminstone, om än något osäkert och misstänksamt, och alla tittade på honom igen och myste, vände sig om, tittade åter och logo. Det var för mycken godlynthet, tyckte Jafet Joakim. Verlden var för hamsig af sig; intet allvar, ingen värdighet. Gud vet, i hvad slags lärdomar menniskorna nu växte upp!

Det borde väl han eljes bäst vetat, som hade det uppväxande slägtets uppfostran om hand.

Imellertid kunde det ju ej skada, att man finge höra sanningen, och höra den fick man. Sällan talade han med andra, men så mycket oftare med sig sjelf, och alltid så högt, att hvar och en i närheten måste uppfatta, hvad han sade. Det vardt ibland, kan man tänka sig, en mycket närgången kritik. För tafatt och beskedlig att sjunga ut och väcka förargelse, njöt den gode rektorn obeskrifligt af att tryggt kunna bita kring sig i tankarne, utan aning om att de, som sålunda blefvo föremål för hans anmärkningar, först nu kommo rigtigt underfund med, hvad han tänkte om dem, och det på ett språk, hvartill de aldrig hört maken. Hur man än drog på munnen, voro också alla menniskor ordentligt rädda för honom. Han gjorde sina reflektioner om allt, och om alla, skonade ingen, såsom fallet väl är med litet hvar, ehuru man försigtigtvis behåller sitt hjertas mening för sig sjelf. Värst deran voro de, som sågo honom hos sig på de vanliga vinterkalasen. Visserligen är det vid dylika tillfällen gifvet, att gästerna, sedan de med god smak ätit upp värdens inkomst för ett par, tre månader, sluta med att tugga på den stackars värdinnan, som, trots sin ängslan och allt sitt besvär, ej lyckats tillfredställa dem. Men hvad var dock detta mot hvad hon fick hålla till godo af Jafet Joakim. De andra tego åtminstone tills de kommo på hemvägen, men han satt och muttrade vid sjelfva bordet, kritiserande hvarje rätt med en missnöjd gurmands retlighet och galla. Till sist vågade knapt någon bjuda honom till sig, sedan han en gång vid ett julkalas nära nog kommit frun i huset att dåna, af harm och grämelse öfver att han helt högt undrat, »om icke den markattan tagit hästkött till frikadellerna». Hästkött är visst icke att förakta, men på den tiden var det liktydigt med ka-

daver, och det genealogiska hugskottet beträffande markattan hjelpte just icke upp saken. Man kände ej då till Darwins teori, och ovisst är väl för resten, om Darwin här vid lag gält som auktoritet.

Men Jafet Joakim anade ingenting. Hvart han kom, satte han folk i förlägenhet, och det ehuru han sjelf var för tafatt och förlägen att ens komma sig för med ett alldagligt samtal, ännu mindre då att med vett och vilja säga någon sottiser. Det var onekligen ett högst fatalt läge.

Ett ställe fans dock, der äfven han kände sig ogenerad. Det var skolan. Här var han kung, ehuru det stod illa till både med första hufvudtiteln och vördnaden för majestätet. Den ena sammansvärjningen aflöste den andra. Ingen står på så klena fötter som en kung utan undersåternes aktning och kärlek, det fick Jafet Joakim erfara. En vacker morgon lyckades man få majestätet att i nåder vända benen i vädret; man hade nämligen före hans inträde strött ärter på golfvet framför dörren, och det stod icke till att på denna farliga, rullande, följaktligen demokratiska stråt upprätthålla den sant konstitutionela jemvigten. Men han var icke väl på fötter igen, förrän han, lik andra kungar, lät upprorsmakarne dyrt betala det ögonblicks frihet, de tagit sig. Han regerade i sjelfva verket temligen hårdhändt, när han var i tagen, och i tagen var han nästan jemt. Med verkligt kunglig frikostighet vedergälde han de tusentals spratt, som speltes honom i skolan, och icke dem blott, utan äfven all den mer eller mindre diplomatiska drift, som förekom der utanför, ty för allt skulle de, som lydde under honom, sitta imellan. Som man finner, var han fullt inne i sin kungliga rol. En enda gång föll han ur den, men blott för ett ögonblick. Det var vid ett tillfälle, då en lång räkel till pojke, som förgäfves begärt att få gå bort

i kakelugnsvrån för att dricka, trots förbudet smög sig dit samt, förföljd af rektorn och ej seende någon annan utväg att komma undan, fattade vattenkrukan och hälde öfver honom hela dess innehåll, hvarefter han skyndade på dörren — ty om han än, som han tyckte, skäligen ordentligt bestyrt om tvätten, tog han dock för gifvet, att rektorn sjelf ville sköta klappträet. Drypande som en svabb, frustade och snörflade Jafet Joakim alldeles förskräckligt, utan att få fram ett begripligt ord. Det behöfdes ej heller, ty rottingen talade ett språk, som ingen kunde misstaga sig på, och i dag vardt den ännu vältaligare än vanligt. Man hade ett förskräckligt lif i skolan på den tiden. När man hade det som lugnast, röt rektorn så att fönsterrutorna skallrade och slamret af jernlassen på gatan öfverröstades. En gång hände det till och med, att ett par bönder lemnade sina hästar och rusade upp för att afstyra ett slagsmål, de trodde vara å färde. Besynnerligt nog, skulle imellertid detta helvetiska oväsen till sist bereda Jafet Joakim ett himmelrike på jorden och göra honom sjelf till en verklig ängel, så vidt eljest den, som i hela sitt lif gått och svurit mellan tänderna, kan bli det.

En höst inflyttade i huset midt imot skolan en gammal man, som titulerades grosshandlare, kommen Gud vet hvarifrån. Nu mera åtminstone gjorde han inga andra synliga partiaffärer än i porter, och den drack han mest ur sjelf. Derimot hviskades det om, att han procentade litet smått, och de funnos till och med, som ville veta, att han aldrig egentligen gjort annat, men i stället förstått att bedrifva den saken rigtigt en gros. Jag vet ingenting derom; jag blott berättar, hvad andra berättade. Han hade icke ett hårstrå qvar på hufvudet — i fall det bevisar något. Men stod han i det fallet blott och bar, så var han eljest ingalunda renrakad. Tvärtom ansågs

han gå utanpå minst ett halft dussin af stadens vanliga grossörer, hvilka visst icke voro af den spinkiga sorten. Bland andra skatter, och den han minst girigt höll på, var en dotter, redan ett stycke inne på tretiotalet och nästan stendöf, men med ett mildt melankoliskt småleende på läpparne och ett ganska godt utseende för öfrigt.

Hon visade sig sällan ute i sällskapslifvet, och hvad skulle hon göra der? Hur högljudt man än förtalade sin nästa, kunde hon ju ändå ej höra ett ord deraf. Dessutom måtte det, i förbigående sagdt, vara en bra underlig känsla att sitta döf midt ibland en mängd mer eller mindre lifliga menniskor, hvilkas åtbörder mången gång böra förefalla besatta nog, då ej örat uppfångar de förklarande orden. På det hela, är man ju dock i en, jemförelsevis, afundsvärd ställning, ty man slipper åtminstone höra en hop dumheter och får behålla sin goda tanke om andra. Mamsell Elisabet — det var på den tiden, då fröknarna behöfde adelsdiplom — stannade imellertid helst hemma, der hon åtminstone i romanerna fann folk med godt målföre, fastän visst icke alltid mycket intressantare för det.

Under det hon sålunda mången gång satt och hade tråkigt, trängde då och då ett dånande ljud äfven till hennes döfva öron. Det var genast en förströelse. I början nöjde hon sig med att lyssna, utan att vidare reflektera deröfver; längre fram begynte hon undra, hvad det kunde vara och hvarifrån det kom; till sist en dag steg hon upp och gick fram till fönstret, för att se efter. Nej, ingenting syntes. Nästa gång det trummade på hennes örhinnor, närmade hon sig åter fönstret, och nu hördes ljudet upprepade gånger. Det var bestämdt en menniskoröst, om än med mycket litet menskligt i sig. Hon såg uppåt. En sådan stämma borde komma minst från himlen; den dundrade ju som sjelfva Tors. Och ändå

hade väl dess egare aldrig drömt om, att det fans något gudomligt hos honom!

Ty det var naturligtvis ingen annan än vår vän Jafet Joakim, hvilken der uppe i skolhusets andra våning med hela styrkan i sina lungor väsnades för att bibringa pojkarne ett stilla och undergifvit sinnelag. Småningom kom äfven mamsell Elisabet under fund härmed, och det öfvergick slutligen till vana hos henne att taga plats vid fönstret och titta upp midt imot, så snart rösten surrade i hennes öron. Det var alltid ett nytt intresse i hennes enformiga lif, fast man onekligen skall vara döf för att finna något underhäll i dylikt fanders väsen. En och annan gång hände det, att äfven Jafet Joakim för en stund stannade vid ett af fönstren der uppe, och så stodo de en stund och sågo förstulet på hvarandra. Detta upprepades efter hand allt oftare, ty Jafet Joakim var, som vi veta, en stor beundrare af menskligketens skönare hälft, helst numera för säkerhets skull på litet afstånd, och mamsell Elisabets blick sökte naturligtvis gerna den, hvars röst tycktes enkom skapad för hennes öron.

Omsider skedde ett närmande, alltid dock med gatan imellan: Jafet Joakim tog hela sin älskvärdhet till hjelp och bugade sig, och som mamsell Elisabet omöjligen på detta afstånd kunde få klart för sig, att Jafet Joakim aldrig borde försöka se älskvärd ut, fann hon ingenting särskildt anmärkningsvärdt häri, utan helsade igen. De voro ju redan, på sätt och vis, gamla bekanta.

Och vintern kom och vintern gick, och isblommorna på fönstren, rodnande vid solens glöd, förskönade Jafet Joakims drag, och då snön smalt, smalt äfven isen kring den gamla möns hjerta. Det är förunderligt, hvad ett genom afståndet ständigt underhållet intresse förmår åstadkomma. Hade mamsell Elisabet sett Jafet Joakim på nära håll, skulle hon snart betraktat honom med samma

ögon som hvar och en annan. Men nu fick intresset ostördt slå rot, tankens fjärilar flögo oupphörligt hit tillbaka och själsrörelsernas ström vattnade och utvecklade snart den i början späda brodden.

När de så omsider sammanträffade, hade hon redan bindeln för ögonen och såg icke de många missbildningarne å denna skrofliga stam, eller såg dem åtminstone med andra ögon, än folk i allmänhet. Annorlunda kan man ej förklara, hvad som hände. Staden öfverraskades nämligen en vacker dag af underrättelsen om Jafet Joakims och mamsell Elisabets förlofning. Det blef, som man kan förstå, icke liten uppståndelse kring kaffe- och priffeborden.

Onekligen var det också en mycket kuriös historia.

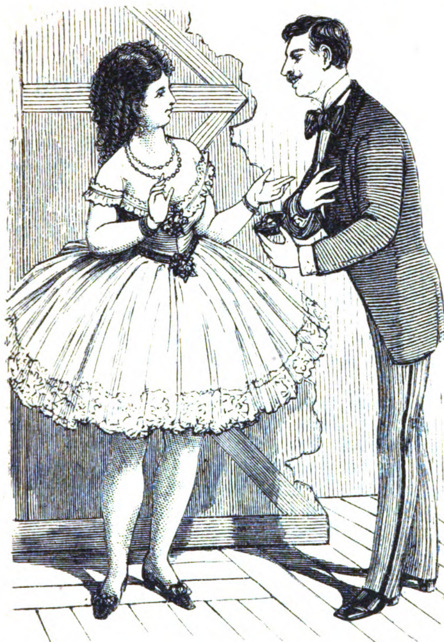
Den ena kontrahenten var för döf att höra en kärleksförklaring, den andra för ful och otymplig att göra den med framgång, och ändå hade den förras känslor blifvit väckta af en röst, till och med från ett annat hus, på motsatt sida om gatan, och den senare hade uppträdt som sjelfva älskvärdheten der uppe bakom fönsterrutan. Imellertid kom sig ingen rigtigt för med att skratta åt händelsen. Det såg nästan ut som om man känt sig en smula förargad på den femtiotreårige fästmannen. En och annan mumlade ock något om, att Jafet Joakim, när allt kom omkring, icke var så tokig som han såg ut. Naturligtvis saknades ej heller de, som spådde allt ondt om denna underliga förening, ehuru litet hvar medgaf, att förhållandena så till vida borde gestalta sig lyckligt som hustrun ej kunde höra, således ej heller illa upptaga, hvad den med henne sjelf och hela verlden missbelåtne äkta mannen gick och brummade för sig sjelf.

Såsom nästan alltid i dylika fall, visade sig dock olycksprofeterna vara dåliga siare. Vi hafva sett några verkligt lyckliga äktenskap, och ett af dem var just detta. Kanske låg förklaringen företrädesvis deri, att ingendera

parten stälde allt för stora anspråk på lifvet. Bägge hade varit försatta i mindre lyckliga förhållanden, och bägge hade lidit djupt under deras tryck. Litet sol blott, en ringa del af de fröjder, som af sig sjelfva falla dem till del, hvilka förstå att lefva, — och allt förändrades i hast, lifvet log imot dem och mycket af det, som skilde dem från andra, föll efter hand bort. Särskildt gälde detta om Jafet Joakim. Älskvärd vardt han väl aldrig, men vänlig, godmodig och icke allt för besynnerlig. Mången kärleksfull handling, en god gerning för stunden, på samma gång som en väckelse och en sporre för lifvet, veta hans forne lärjungar omtala, fast än han sjelf aldrig ville kännas dervid och såsom vilkor ålade dem tystnad.

Men han är död nu.

Verldens falskhet.

— Dyrkansvärda! tillåt mig presentera er detta smycke... jag älskar er!

— Lemna mig, min herre! Jag har blifvit bedragen så många gånger förut...

— På kärlek?

— Nej, på smycken!

Rökoffer till min pipa.

nnu jag aldrig strängat har min lyra,
att bringa dig af tacksamhet en gärd.
Och likaväl, jag kan det trygt bedyra,
är du i grund och botten detta värd.
Så länge mig till nöjes har du tjenat,
att, utan skryt sagdt, kan jag säga så:
Pro Patrias medalj du har förtjenat
för länge sedan dig tilldelad få.

Hvad fröjd, när första gången jag dig tände?
(Jag hade aldrig nå'nsin rökt förut.)
Hur snöpligt likväl fröjden tog en ände
långt innan sjelfva »länsman» brunnit ut...
Jag minnes, hur jag *då* höll på att svära,
att aldrig mera ta dig i min mund...
Förlåt mig dock, den eden jag var nära
att tala ut i denna *svåra* stund!

Ja, sedan dess ha många år försvunnit:
att rätt värdera dig jag lärt mig nu.
Och ej jag vet, hvem af oss, som har brunnit
mest för den andre, jag mest eller du.
Nu är jag ful och skrumpen, men ej klagar
att icke tidens makt jag stått imot,
och, Zambo, du var hvit i forna dagar,
nu är du, som sig bör, så svart som sot.

Med dig i mun, jag drömde framtidsdrömmar,
om rykte och om ära, stolt och glad.
Med dig, på min pegas med lösa tömmar,

jag jublande drog mången gång åstad.
Och när jag så i ungdomsyrans rusning
om frihet sjöng, om död åt tyranni,
jag tyckte, att du lyste af förtjusning,
du fula negerfysionomi.

Jag läste *då* i dina blåa ringar
min lefnads sköna, ärorika lopp —
(helt annat likväl framtiden oss bringar,
än hvad man uti ungdomen gör opp) —
med dem mot ljusa rymder jag mig höjde
på fantasiens lösa vingepar,
och du i säll förtjusning qvar mig dröjde
re'n länge efter det du slocknad var.

När *nu*, med dig i mun, jag plägar sitta,
i dina moln jag annat skåda får:
nu fram ur den så huldt och vänligt titta
de sälla minnen från förflutna år.
Små bardoms-lekkamrater muntert träda
ur dina skyar fram i luftig ring.
Hur ljuft ännu en gång med dem sig gläda
och, liksom förr, med dem att svänga kring!

Du trogen var mig; jag var det tillbaka:
ack, trohet får till slut ändock sin lön!
För dig allena kunde jag försaka
en käresta, fast hon var rik och skön;
ty när hon gaf mig dig och sig i valet,
hur kunde jag väl tveka då deri!
Det säkra är, att jag ej gjorde galet;
jag är från sorger och bekymmer fri.

Till Jul så är det hela femti åren
se'n jag dig köpte, Zambo, gamle vän.
Nu stoltar jag med silfverlock i håren,
och du har ej fått någon prydnad än.
Men vid ditt jubileum skall jag löna
dig för det goda, som du gjort mig dock:
din svarta skalle då jag vill bekröna,
som tiden gjort med min, med *silfverlock*.

Papageno.

Damen på modet,

sådan hon företer sig först,

i »morgonrock»,

och sedan, när, genom kammarjungfruns försorg,

toaletten blifvit

»*full-ändad*».

Utkast till en Roman,

förnämligast passande för författare af familjemålningar,

af

CABRIOLO.

Alpackaklädningen.

FÖRSTA KAPITLET.

De båda alpackaklädningarna hade nyss anländt. Det var verkligen någonting non plus ultra af klädningar, sade sömmerskan, som gjort dem. De tillhörde två systrar, Milda och Klotilda, två förtjusande damer, som äfven utan alpackaklädningar ganska väl läto se sig. En ljuf vänskap förenade dessa två systrar. Det var verkligen riktigt rörande att se det kärleksfulla förhållande, som rådde mellan dem, ty förutom några afryckta hårtestar, några nypningar, en och annan knuff då och då samt trätor, var det aldrig exempel på, att ett ondt ord störde den systerliga endrägten. Ja, en ljuf vänskap förenade dem, ända tills de fingo se herr Absalon. Då kom svartsjukans demon och söndrade dem. De upptäckte nämligen, att de båda älskade herr Absalon. Herr Absalon var en rätt vacker karl. Han hade en vacker

landtegendom och dessutom 200,000 kronor. Om han inte varit en vacker karl, skulle de ändå älskat honom. Men nu älskade de honom med fördubblad häftighet. Denna qväll voro de bjudna till honom, de och den gamla tanten, ty som väl uppfostrade flickor gingo de aldrig utan en tant med sig på bjudningar. Denna qväll skulle kanske det afgöras, hvilken af dem, som skulle få dela hans öde, den vackra landtegendomen och de 200,000 kronorna.

ANDRA KAPITLET.

Kl. 2 hade klädningarna kommit. Kl. 6 hade redan Klotilda hunnit ta sin på sig. Hon promenerar i trädgården under väntan på sitt sällskap. Hon passerar just förbi planket, som begränsar trädgården. På detta plank hänger en tjärad tågstump. Hvem hade hängt den der, ödet eller gårdsdrängen! Olösliga gåta. Alltnog, den hängde inte der för ro skull. Efter en stunds vandring märker hon, att någonting hakat sig fast i hennes klädning. Hon vänder sig om. Någonting svart slingrar sig efter henne. Hon utstöter ett förfärans rop och börjar springa. Hon springer framåt, ända tills hon dignar. Då finner hon, att det endast är ett rep, som fastnat på hennes klädning. Hon lossar det. Repet går bort, men tjäran stannar qvar, och hennes nya alpackaklädning är ohjelpligen förstörd.

TREDJE KAPITLET.

Hon rusade med förtviflan in i salen. Der föll hennes blick på systerns klädning. Den låg ännu orörd.

Hennes första tanke var att rifva sönder den, men efter en stunds betänkande fann hon det vara vida mera praktiskt, att taga af sin nedtjärade klädning och taga på sig systerns.

FJERDE KAPITLET.

När det var gjordt, ropade hon på Milda, som omedelbart derpå inträdde. Hvem kan beskrifva hennes fasa, då hon fick se den förstörda klädningen! Om vi hade tid, skulle vi egna ett par kapitel deråt, men nu inskränka vi oss till att säga, att hon inte dröjde ett ögonblick med att falla i konvulsioner. Dessförinnan hann hon dock gifva till ett rop, som tillkallade hela huset, både den gamla tanten, huspigan, köksan och gårdsdrängen, som alla bildade en tragisk grupp kring alpackaklädningen. Och midt under den allmänna förvirringen tog Klotilda tanten i hand och smög sig ut ur huset på väg till herr Absalon.

FEMTE KAPITLET.

På verandan till sitt hus stod herr Absalon. Han såg de två damerna nalkas. Men endast två. Hade den gamla tanten stannat hemma? — Han skyndade imot dem helt glad. Nej, tanten var med. — »Hvar är då fröken Milda?» frågade han betydligt nedstämd.

»Hon stannar hemma. Hon har blifvit hindrad.»

»Hindrad. Omöjligt.»

»Stig in mina damer», sade han derpå, »jag är strax tillbaka.» Och dermed började han springa ut åt vägen.

»Hvart ämnar ni er?» frågade Klotilda och skyndade efter.

»Hvart tar ni vägen?» frågade tanten och sprang med. Men tanten staplade öfver en jordgubbssäng och blef liggande. Hon kom aldrig längre.

SJETTE KAPITLET.

Absalon och Klotilda derimot gnodde med oförminskad hastighet. När de kommo fram till systrarnas bostad, stod Milda på förstuguqvisten. Hon var iklädd tofflor och en rödrandig — vi hoppas damerna ursäkta — stubb. Herr Absalon kände sig mycket rörd vid åsynen af hennes djupa smärta.

»Hvarför kom ni inte?» frågade han med dallrande stämma.

»Man har smetat tjära på min nya alpackaklädning», snyftade hon.

»Hvad gör det? Ni är ju tusen gånger vackrare så der», tröstade Absalon och såg verkligen ut, som om han var rätt nöjd med, att alpackaklädningen var borta.

Nu tyckte Klotilda det vara tid att blanda sig i samtalet.

»Kära Milda», sade hon, »du fryser helt säkert, du måste taga på dig min klädning.»

»Nej, jag fryser inte», försäkrade Milda.

»Jo, visst fryser du. Det syns ju, hur du skälfver.»

Hur måste man inte beundra denna uppoffrande kärlek! Och hon stannade icke blott vid ord. Inom några få ögonblick hade hon tagit af sig klädningen och nalkades Milda med den. Men denna ville inte tillstädja en sådan uppoffring. Hon sprang undan.

»Jag behöfver ingen klädning,» skrek hon.

Klotilda hade nu hunnit alldeles intill henne. I ena handen höll hon klädningen, i den andra en knappnål. Hon hotade henne med knappnålen.

»Om du inte tar på dig klädningen, så mördar jag dig,» hviskade hon och trädde klädningen öfver Milda, som nu mer inte gjorde något motstånd.

Det var ett högtidligt ögonblick. Milda bäfvade, Klotilda bäfvade. Det var en allmän bäfvan. Herr Absalon såg på Klotilda, granskade ett ögonblick hennes förändrade kostym — och sjönk derpå i Mildas armar.

Vi behöfva inte säga något mer. Allt är slut, rättvisan har segrat, dygden är belönad och brottet straffadt.

Återstår sens moralen:

Det är inte alla skönheter, som ta sig bäst ut i stubb.

Plånboken.

Af allt hvad jorden bär
besynnerligast är
det lilla ting, som här
man plånbok kalla plär
och ligger djupt i fickans gömma;
så mägtig såsom han
fins ännu ingen man:
för honom alla
till fota falla.

Uti sin buk af skinn
han gömmer, stolt i sinn',
de sedlar stora, små,
som här på jorden gå
som skiljomän i alla tvister.
Begår du ock, min vän,
en faute, är »boken» den,
som för dig medlar
med sina sedlar.

Och fastän stum han är,
så är han dock, jag svär,
uti vältalighet
den styfvaste, man vet.
Demosthenes var ej han like.
Och vill man vinna blott
sin afsigt kort och godt,
är penningboken
den bästa kroken.

Och posito du är
uti en flicka kär,
ditt hjerta står i brand,
du vill ha hennes hand,
låt henne oförmärkt få blicka
uti din plånbok in;
och är han tjock och stinn,
jag går i borgen,
du får ej korgen.

Din mage är så tom,
du är en läckergom,
du vill partout ha vin
och middag mycket fin;
välan! du går till källarmästarn,
du gör en liten geste
och pekar på din väst,
och Bacchipresten
begriper gesten.

Rättvisan, som man vet,
är blind — en stor förtret!
Då kan hon ju ej se
din plånbok och dig ge
derför en lindring uti domen.
Var lugn! De se nog, *de*,
Rättvisans tjenare:
bland advokater
ä' störst dukater.

Du ledsamt har kanske,
vill gerna vänner se,
välan! tag in en bål,
tag två, om kassan tål,
och du skall icke vänner sakna;
men var beredd också
att se dem alla gå,
när kassan tryter
och björnen ryter.

Ej fins på jordens ring
så kostelig en ting,

att man den ej kan få,
om blott man lättar på
en späckad plånbok — om man har den;
om katolik du är,
han till och med dig bär
ur jämmerdalen
till himmelssalen.

Den tid, som kallas vår,
med rätt man förebrår
dess stora ytlighet;
ett undantag jag vet
och detta gäller penningboken:
har den ej innehåll,
så är dess värde noll,
kan han ock skryta
med fager yta.

Derför jag råda vill:
min ädle vän, se till
uppå hvad sätt du må
en diger plånbok få,
ty penningen är nervus rerum;
men lyckas det ej bra,
då kan du genast ta
och styra färden
till andra verlden.

Are.

Familjen Petterssons fortepiano.

Skiss

af

JULIE Å.

En vacker dag läste fru Pettersson i en annons, att ett något begagnadt, men i godt stånd varande, piano fans — i anseende till bristande utrymme — till salu, i huset n:o — vid — — gatan. Hon gick enkom dit och introducerades i ett klädstånd, der instrumentet låg kullstjelpt bland andra finare möbler. Det hade redan då sin lilla historia. Utvräkt på gatan vid en period af bostadsbrist, hade det kommit under tak i en portgång, hvarest gatpojkarne gjorde den upptäckten, att trumning på locket medförde en egendomlig akustisk effekt. Skiftande öden förde sedan till klädståndet. Fru Pettersson köpte pianot för billigt pris — musiken *måste* i vår tid vara billig; — och snarare af ömsinthet, än för att förtjena penningar, åtog sig en instrumentmakare att bota de yttre skadorna och återkalla den nästan flyktade själen till lif, hvarefter det installerades i Petterssonska familjens mottagningsrum, der det nu står och bär sina år med heder.

Jag vågar ej afgöra, om det är ett sträng- eller slag-instrument; men snarast är jag böjd att antaga det senare, när fröken Leonore Pettersson »spelar öfver» efter zigenarsystemet. Kritiken påstår, att det ej är rigtigt väl stämdt, men det betyder ju föga, om blott åhörarne äro i den rätta stämningen! Och, oafsedt dess musikaliska förtjenster, har det äfven andra, — i främsta rummet att tjena som på en gång nothylla och bokhylla, der man visserligen ej finner professor Baucks kritiker, men med säkerhet kokboken, romanerna och räntetabellen, och sålunda har »på ett bräde» samlad familjens hela intelligens. Ja, om det ej är mer än den enkla notställaren, så är denna en sådan praktisk tingest, att den med fördel begagnas som lineal, ja, till och med såsom längdmått, sedan, i följd af den ordinarie alnens användande till eldgaffel, densamma visat sig otillräcklig.

Här om dagen var stor supé hos Petterssons. Smörgåsbordet hade arrangerats ofvanpå det igenslagna pianot, på ett hörn, ty felbhattarne och de utdruckna glasen lemnade ej större utrymme. Fröken X. anmärkte, att fru Pettersson förstod sig på en taffel, och herr Y. fann glasens klang vara en angenäm taffelmusik. Behöfver jag säga, att dessa omdömen upptogos som komplimanger?

För en tid sedan kom ett äkta par från landet på besök hos Petterssons och skulle stanna qvar öfver natten. I brist på sängplatser slog man upp pianolocket och lät det hvila på ett bord, och här bäddade man nu åt herrn; frun fick hvila på en väfbotten, som lades midt öfver strängsystemet, så att när fröken Adelaide Petterson utförde sitt glansnummer, »Barnets dröm» af Th. Oesten, bokstafligen vaggades den goda frun till ro af tonerna.

Men i synnerhet *en famille* gör fortepianot — eller, såsom det genom någon sorts irregulier metatesis kallas, *portefianot* — ovärderliga tjenster. När den ettårige Fran-

çois Pettersson skriker, finnes intet bättre sätt att lugna honom, än det, att genom fingerknogarnes dragande fram och tillbaka öfver klaviatyren exeqvera c-durs-skalan. Saul var, i parentes sagdt, ej känsligare för musikens inflytande! (Misslyckas försöket, så blir ju resultatet endast en duo för piano och »äktenskapsfiol».) För att familjhunden Bellona ej skall springa ut i staden och föranleda annonskostnader, tjudras hon imellanåt vid ett af pianobenen, der hennes klagande ljud förläna musiken en rikare klangfärg.

Hvad slutligen beträffar instrumentets inre organism, har äfven den sitt biändamål. Emedan resonansbotten aldrig dammas, och någon forskande blick ej plägar intränga i hammarnes och de öfriga mekanikens labyrinter, har fröken Hortence Pettersson der funnit ett det lämpligaste gömställe för sina kärleksbref.

När en gång alla strängarne på familjen Petterssons fortepiano brustit och det ej längre mäktar som förr elda sinnena, skall jag — så framt vedprisen ej fallit i betydande grad — råda herr Pettersson *senior*, att hugga sönder det till bränsle ... Några fragment kunde ju gömmas som reliker, — t. ex. en bit af den så effektrika pedalen.

Boktryckerikonstens uppfinning.

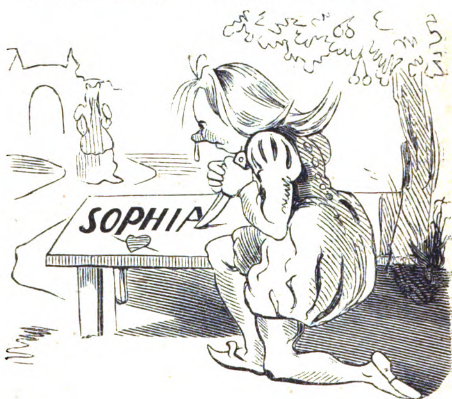
(Efter allra nyaste forskningar i de allra äldsta källorna.)

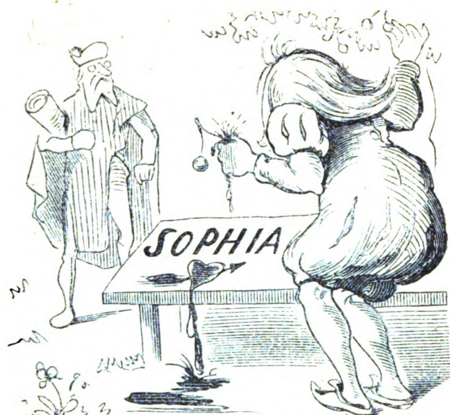
Ung Ewald har fått kärlekskramp
och bleka månen ser hans kamp.

Sophia skön är Ewalds skatt;
hon vid ett körsbärsträd sig satt.

Hon flyr dock bort ur älskarns famn;
tvärt Ewald ristar hennes namn.

Och hvad han ristat full af kraft,
det färgar han med körsbärssaft.

Men lärarn kommer, Guttenberg;
ung Ewald döljer namn och färg.

Sträng är herr Guttenberg och tvär:
»hvad har du gjort på bänken der?»

Ung Ewald nekar; men hans bak
förråder uppenbart hans sak.

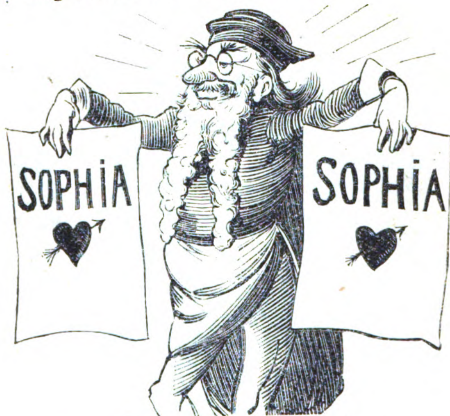
Utmattad af det stryk, han känt,
han damp på lärarns pergament.

När Ewald uppstår, hvad har händt?
»*Sophia*» tryckts på pergament!

Nu agan bytes i karess —
ung Ewald blir försökt som press.

Den stackarn mången blånad bär.
Men »svarta konsten» funnen är.

Allt stort, som sker, har sin martyr,
vår teckning ock det visar;
men hvarje tidehvarf, som gryr,
ung Ewalds minne prisar.

Honnett ambition.

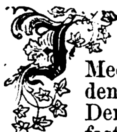

— Tänk, om de började afskaffa drickspengar också inom vårt fack!

— Ja, då skulle jag skämmas för livréet. Som det nu är, så ser de åtminstone tvärt att man är en tät karl.

Pygmalions Ideal,

ett fenomen från underverkens tid.

Medelhafvets bakskört der höjer sig en ö,
den mångbesjungna Cypern, hvars gränser äro sjö.
Der bodde herr Pygmalion, en man med stränga vyer,
fastän han nämdes konstnär och formade statyer.

Tillika fans der ungdom, helt fördomsfri och glad.
Dess fröknar bråddes föga på dem från Filipstad:
legert de gingo klädda, och lekte »hök och dufva»
med bygdens raska gossar, uti klimatet ljufva.

Slikt gjorde pinsamt intryck på konstnärns fromma själ,
ty filosof han var ock med åsigt ideel.
De »fräcka slinkor» voro hans plågoris. För resten
han skydde deras sällskap, som helsan skyr för pesten.

Med tunga moln kring pannan, en dyster misantrop,
han drog sig stolt tillbaka ifrån den ystra hop.
På ateliern bland konstverk der höll han ensam gille,
och dystra skuggor flydde för lågan af hans snille.

Der fans bland andra skatter en Venus-bild så skön,
som ynglingssjälen drömt sig sin första kärleks lön.
Vid den sågs mästarn dröja, uti sitt verk betagen,
i vakna drömmar ofta försjunken halfva dagen.

Hvad omotståndlig trollkraft besatt väl denna bild?
Han sökte lös sig rycka: den mödan var förspild.

På flykten stadd han vänder mot idealet åter.
Sig sjelf ej längre mäktig, han suckar och han gråter.

I qvällens sena stunder den känslolösa hamn
en dåre lik han sluter med ömhet i sin famn.
Inför Olympens söner sitt qval den arme klagar,
och beder som en ynnest, om slut på sina dagar.

En afton in han trädde, som döden vild och blek.
Han skyndar att förnya sitt ödes grymma lek:
ånyo vill han stingas utaf sin lefnads törne,
och slöt sin bild i famnen, förtviflad som tillförne.

Då — var det för att håna den qvalde, eller var
det från Olympens höjder uppå hans bön ett svar? —
hvad under! lifvet svälde inunder marmorbarmen,
ömt slöt sig kring Pygmalion den förr så stela armen.

Hardt nära älskarn svindlat af plötsligt sällhetsrus.
Lycksalig han sig drömde som gäst i gudars hus.
»Hvem är du?» skygt han sporde, när han sig sansa hunnit,
och rum och tid ånyo uti hans minne runnit.

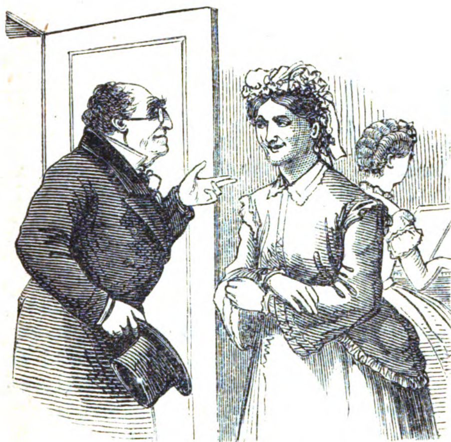
»Jag är ditt eget konstverk», gafs honom då till svar.
»Så länge du mig älskar, jag eger lifvet qvar.
Men om du derpå tröttnar — vid tanken må jag rysa! —
Det är min dom att åter till liflös sten förfrysa.»

Pygmalion tog till orda. »Vid Jofurs örn jag svär:
du skall ej mer förstenas, ty lifvets drägt dig klär!» —
Då jublade skön Circe, ty det var hon som spelat
så väl sitt spratt, att målet hon dermed ej förfelat. —

Den »fromme misantropen» man trygt förlåta kan,
ty mången dukat under för mindre kamp än han:
hvem mäktar väl att tvifla på under, när de sköna
predikerskorna sjelfva sig offra, tron att löna?

Brr.

Lyrik och prosa.

— Er fröken dotter har vacker röst. Hon sjunger rent och prydligt.

— Rent och prydligt! Ja, det tror jag, det. Hon brås på mig: jag har alltid haft namn om mig för snygghet och ordentlighet.

Parallel.

Det är verkligen rakt omöjligt! — utbrast jag, efter att hafva förgäfves sökt att i naturens stora orangeri uppleta en enda vacker blomma, som möjligen kunnat blifva glömd och ej förr varit använd af poeter och rimmare som parallel till qvinnans lof. När man nu nödvändigt vill uppvakta med något nytt och ej vill afstå från sin föresats att nedskrifva en liten betraktelse derför, att man ingen blomsterbild fått fatt i, torde det vara förlåtligt om man vid förtviflans gräns griper tag i hvad som fins qvar, — kådan, som utsipprar ur åtminstone mycket massivare stjelkar, än de, som bestås blommorna.

Och finnes det för öfrigt något i naturens blomstrande rike, som har så många gemensamma egenskaper med det skapelsens mästerverk, vi kalla *qvinna,* som just det kådartade ämne, vi alla känna under namn af — *Gummi-elasticum* eller *kautschuk?* Knappast! Likasom qvinnan, förlorar det t. ex. allrasist *hoppet,* men i motsats mot henne, som i våra dagar ej *studsar tillbaka* för någonting, studsar Gummi-elasticum för allt! Vek och lätthandterlig

i värme, blir Gummi-elasticum hård mot köld. Alldeles samma förhållande är det med qvinnan: blir en önskan af henne, om den än är aldrig så omogen och tokig, varmt upptagen, så är hon för innerligt böjlig, men också motsatsen, då hvad hon önskar mötes med köld.

Utsatt för alltför hög temperatur smälter qvinnan uti tårar, så gör också Gummi-elasticum, men det osar till på köpet! Tuggar man Gummi-elasticum får man en produkt, som kallas *smällkautschuk*, och jag tror, att det icke skall vara svårt att ådagalägga samma resultat af att *munhuggas* med qvinnan, — inom vida kortare tid, än den som gäller för den förstberörda metamorfosen, *smäller* hon också! Öfverskyler och utplånar icke vidare qvinnan många fula och felaktiga streck här i verlden? Jo visst, alldeles som Gummi-elasticum! Användes detta senare oförståndigt, skrynklar det och suddar, ja, rifver sönder papperet, men det är icke kautschukens fel, utan den förande handens, derför bör den också vara lätt vid qvinnans ledning.

Med alla möjliga konsters hjelp kan, som vi veta, allting förändras, åtminstone till formen. Gummi-elasticum är ett strå hvassare, det, och kan, likasom sin sköna parallel, förändras både till form och innehåll. Det kan t. ex. vulkaniseras! Det kan qvinnan också, och det går väl an i en bemärkelse, men odräglig blir hon, om hon låter svafla sig i pietismens deglar, ty hvad kan icke deraf blifva? *Radérgummi* torde vara bekant! Blandad med krossade och söndersmulade verkligheters rifvande glaspulver gnager och fräter denna form af Gummi-elasticum på allt, och de största bläckplumpar, synnerligast om de icke äro gamla och inbitna, stå sig icke mer än jemt!

Radérgummi har en massa slägtingar, som i likhet med alla dylika, äro än värre, och i rätt uppstigande

led utmärkas genom sig ökande fullkomning af förtärande förmåga. De borde samtligen hafva bestämdt anvisad plats i litanian och, om möjligt, aldrig få lemna den! Bland dem märkes först och främst familjen *sandpapper*, hvars alla medlemmar äro simpla nummerkarlar och alla den ene gröfre än den andre ända upp till den värste, en lång, mager och kantig kanalje, som rår på dem allesammans och kallas — *rifjern!* Brrr! . . . Det tar, som bekant, skinn från kött, kött från ben, och benen med, om det gäller! Rifjernet är fasligt illa kändt och omöjligt att blifva qvitt, hvarpå vi se dagliga bevis, då det icke en gång hjelper att hänga upp det! *) Det är konsiderationslöst och lika sträft mot den oskyldigaste och mildaste potatis som mot den argaste och starkaste pepparrot! Med hundratals skarpa tungor genomslickar det grundligt, och med något mindre antal likadana ögon genomborrar det sina offer och ger sig icke, så länge det har en tand qvar, och blir aldrig så utnött, att det icke kan såra . . . förbistre mig, jag vågar ens längre tala om'et! . . .

Brrrr! . . .

L. O. Rens.

---

*) Med rifjernet är nämligen samma förhållande, som det framlidne kammarherren Runstjerna angaf såsom gällande om s. k. undantagshjon af det qvinliga könet, och hvaraf han lär haft icke mindre än fyra på en gång under en längre följd af år på sin egendom Årsta. — »En katt», sade han, »påstås ha sju lif, men en gammal käring har sju kattlif!» — Vi få icke misstaga oss på eller sammanblanda de bägge begreppen, ålderdom och käring. Skilnaden dem imellan är stor! Ålderdomen bör alltid vördas såsom sådan, det sistnämda begreppet är derimot en benämning hvarmed en gnatande, lugn och ro på allt sätt störande karaktär betecknas! —

Nytt sätt att existera.

(Efter naturen.)

— Hvar har ni fått vedträdet ifrån?

— Jag har tiggt det, och jag tänker nu sälja't för en sup och och en bit tilltugg.

— Ni vet ju, att det är förbjudet att tigga.

— Är det? Ja, men det är orättvist, att man ska' svälta ihjäl för att kunna existera!

Husmamsellen,

fritt tecknad efter naturen.

(Mel.: »När månen vandrar» o. s. v.)

n husmamsell har en tjenst så svår —
det får hon nogsamt erfara, —
ty dag och natt hon ju släpa får
och öfverallt skall hon vara:
bäst hon en sås uti köket fräser,
skall hon se efter att degen jäser
och sådant mer!

I kök och källare, visthusbod
hon städs sin uppsigt bör hafva,
och inte fälla hon får sitt mod,
fastän hon skall gå och slafva,
ty frun, som sjelf af välmåga skiner,
ej tycker om några trumpna miner,
ja, så det är!

Till hennes syssla det också hör
att kaffe, socker framtaga,
att brygga julöl och tjärna smör,
att stoppa strumpor och laga;
blir någon sjuk hon då strax bereder
med gammal vana ett té på fläder
och kamfert till.

Sin ädla konst bör hon rätt förstå —
på Rydberg får hon den lära —
i kungens kök kan hon äfven få
sig båd' meriter och — ära,
matsedeln skrifva hon må på franska
och Onkel Adam den kokbok granska,
som hon ger ut.

Ibland till kyrkan hon sig beger
med inspektorn i hans trilla,
och skälmskt imot honom då hon ler,
allt för att honom förvilla,
ty hennes hjerta plär förestafva:
det kan ej skada en man att hafva
vid fyrti' år!

Jemt halfva lönen hon sätter af,
på det hon hemgift må ega;
men går hon ungmö intill sin graf,
bedröfvad höres hon säga:
att få en man jag ej längre tänker,
åt fromma stiftelser allt jag skänker
af löst och fast.

Alma Rek.

Sfinxen

eller

Hur Papilio blef fångad.

kånska slätten hade sparkat täcket af sig och började morna på sig efter vintersömnen. Lärkan hade nyss väckt den sköna, och sjöng i glädje öfver sitt spratt af full hals, rakt öfver hufvudet på bokhandlanden och antiqvariern herr Papilio Pettersson, som, spatserande på —ska promenaden vid den lilla staden L., gick och gladde sig åt den annalkande våren. Han gladde sig äfven åt något annat. Han hade nyss mött fröken Rus, och ej kunnat undgå att märka den rodnad, som vid deras möte uppsteg på hennes kinder. »Det är säkert kärlekens morgonrodnad», tänkte herr Papilio Pettersson och fröjdade sig vid tanken på en liten kurtis, som angenämt skulle fördrifva sysslolöshetens timmar.

— Der ser man, hurudana karlarne äro! — utropar ni säkert, min sköna läsarinna, förtretad öfver min hjeltes egenkärlek. Men betänk då, att herr Papilio Pettersson var en hygglig karl och att fröken Rus i allmänhet ej rodnade för så litet.

Här torde vara platsen att nämna, att herr Papilio Pettersson till växten var temligen liten, hvilket dock icke det ringaste brydde honom. Han blef till och med smickrad, om man på skämt kallade honom »den litsle mannen», och brukade ofta omtala, huru då Napoleon den store en gång i sitt bibliotek förgäfves sträckte ut handen efter en bok, som stod för högt, en af hans generaler sade: vänta, Sire, jag är *större* än ni, — och fick till svar: *längre,* menar ni.

Om nu herr Papilio Pettersson hade sina egna tankar om sin storhet, får han väl ej klandras derför; det var ju med rätta han sjelf sade, så ofta att det i hans mun öfvergick till ordstäf: »allting är ju relativt här i verlden.»

Sedan nu min hjelte rentvåtts från beskyllningen för egenkärlek, torde det för berättelsens bättre förstånd vara nödigt omtala, huru bekantskapen mellan honom och fröken Rus bildades. Herr Papilio Pettersson — eller, som han ock af några vänner bland studenterna på skämt kallades, Bebé — hade en liten hund, som han var mycket rädd om, och det är på sätt och vis honom, ni har att tacka för denna lilla roman. En gång skulle herr Papilio Pettersson fara öfver till Köpenhamn, men vågade ej taga hunden med, utan lemnade den att vårdas åt fru Nilsén, till hvilken fröken Rus nyss flyttat. Hvad var naturligare än att fröken Rus, med ett känsligt hjerta för allt skapadt, med sin ömhet fästade sig vid detta kräk, då hon dessutom fann en viss likhet mellan sin egen ställning och hundens. Hon hade en gång med kärlekens rosenbojor varit fästad vid en man; hunden fördes vid ett rosenrödt band till fru Nilsén. Hennes fästman reste bort; herr Papilio Pettersson, hundens trolofvade (d. v. s. den hunden borde vara trogen) reste bort. För att likheten skulle vara fullständig fattades blott att herr Papilio

Pettersson reste till Ryssland för att aldrig mer återkomma. Men herr Papilio Pettersson återkom, fann sin hund fetare än vanligt och berömde fru Nilsén, som bad honom tacka fröken Rus. Denna afvisade tacksägelsen, sägande med blyg rodnad, att hon blott följt sitt hjertas ingifvelse, då hon tagit sig an den öfvergifne. Herr Papilio Pettersson gratulerade hunden, önskande sig ha varit i hans ställe. Man bugade och bekantskapen var gjord.

Den, som följt med ända hit, finner utan tvifvel att herr Papilio Pettersson var lika anspråkslös som kurtisör och bokhandlande. Hans böcker hade alltid gått igenom flera händer. Jag vill ej härmed säga, att herr Papilio Pettersson röjt någon brist på smak, ty jag vet så väl som han, att den öfvermogna drufvan är bättre än karten och att det ej är drufvans fel, om den icke plockas innan den spricker. Dessutom, hvad ville han göra? Om hon, den tokan, gick och förälskade sig i honom, hvad rådde han för det? Det vore ju synd att med hån stöta ifrån sig ett hjerta så rikt på kärlek som hennes.

Nå, älskade verkligen fröken Rus herr Papilio Pettersson? Ja, hon älskade honom, — derom sqvallrade nog hennes rodnad på promenaden, — hon älskade honom som en drunknande älskar en räddningsbåt, och hennes aningar, när hunden skickades till fru Nilsén liknade, närmast känslorna hos en utmattad simmare, som ser gallionen af det räddande fartyget dyka upp vid synkretsen.

Hon hade, som sagdt, varit förlofvad, och det med en resexpedit, hvilken, en annan Cronstedt, sålt sig sjelf åt Ryssland, representeradt af en af dess qvinnor. Hon hade länge betviflat detta, som det tusenmunnade ryktet fört till hennes öron, och i afvaktan på hans återkomst afslagit månget hederligt anbud. Men åren gingo, och han kom icke. (Huru kan man också vara så dum att fästa sig vid en resexpedit, hvilkens känslor tummas af

alla verldens värdshusflickor?) Till slut underrättades hon genom ett bref från honom sjelf om verkliga förhållandet. Jag vill ej med bestämdhet påstå, att hon deklamerade: »Det sista bladet föll från min vårfröjds sköna blomsterkrona!»; men att hon djupt sörjde sina krossade illusioner, derom vitna de räkningar på tvättade näsdukar, som hon förvarar i sin sekretär, sorgliga minnen från månaden näst efter den, då hon erhöll det ödesdigra brefvet.

Liksom solrosen vid solens nedgång drager ihop sina blad för att skydda blommans ädlare delar mot nattfrosten, så slöt Lolotte (jag tillåter mig nu denna förtroligare benämning) sig inom sig sjelf, när kärlekens sol gått ned öfver hennes lif. Men när morgonrodnaden åter uppgick i Papilio Petterssons person, öppnade sig hennes hjerta åter för den solblick af kärlek, hon trodde sig upptäcka hos denne, när han önskade sig i hundens ställe. Snart, och allt för snart! skulle hon upptäcka att äfven han hycklade känslor, som ingen annan än en kärleksblind flicka kan tilltro en bokhandlande, och dertill antiqvarisk, hysa. »Men låtom oss ej gå vår berättelse i förväg», som det så sinnrikt hette i gamla romaner.

Mången eftermiddag hade Papilio Pettersson på ett angenämt sätt tillbragt i fröken Rus' budoar. Mången gång hade han, sittande på en pall vid hennes fötter, med en pathos värdig honom sjelf läst högt för henne och aflockat henne ett bifallsleende, om stycket var muntert, eller en tår, om det var af mera sentimental art, hvilket hr Papilio Pettersson mest tyckte om. Mången gång hade hon, sedan han gått, efter att med af rörelse bruten röst hafva läst något i en gråtmild genre, utbrustit:

— Hvilket känsligt hjerta! Hvilken blyg och på samma gång öm blick, han gaf mig vid afskedet!

— Huru vekt blef hon ej stämd af mitt vackra

föredrag, — tänkte Papilio Pettersson, när han då gick utför trappan. Det hade uppstått ett intimare förhållande dem imellan, som man ser.

Och fru Nilsén då? Var hon både döf och blind, efter som dylikt kunde försiggå under hennes öga? (I sanning bokstafligen rigtigt frågadt, ty hon var enögd, stackars fru.) Ja, hon sade:

— Låt barnen svärma i fred.

Jag vet icke, huru länge detta vackra förhållande hade egt rum, då C—s ambulatoriska teatersällskap kom för att gästa L. Aftonen innan detta inträffade satt hr Papilio Pettersson och föreläste för sin utvalda en af dessa riddareromaner, som nu för tiden endast stå att finna hos en antiqvarisk bokhandlande och lånbibliotekarie. Man hade just slutat berättelsen om huru en riddare efter en väl utkämpad strid kastade sina troféer för sin dams fötter och sig sjelf i hennes armar. Papilio hade läst med känsla. *Hon* hade nästan tyckt sig se honom sjelf på en frustande hingst med höjd lans rusa fram på torneringsbanan för att till hennes ära slunga en riddare till marken. Säkert, att om han ej velat kämpa för henne, hade han åtminstone, utan andra troféer än sin bok, velat kasta sig i hennes armar. Båda tyckte, att detta vore ett lämpligt tillfälle till förklaring, helst som frun sysslade i köket med hafregrynsgröten. Men »början är värst», heter det, och ingen kom sig för att säga någonting på en god stund. Säkerligen skulle de suttit så länge, endast med ögonen talande kärlekens språk, om ej mörkret inbrutit och förtagit dem möjligheten att på detta sätt tolka sina känslor. Kanske hyste herr Papilio Pettersson ock en viss farhåga att uttala känslor, om hvilkas verklighet han ej var fullt säker. Imellertid, stundens ljufhet, det mystiska halfdunklet, en väl anbragt handtryckning kommo honom slutligen att tala.

— O, dessa sköna tider! att de ännu funnes qvar! Med hvilken hänryckning skulle jag ej bryta en lans för *min* sköna! (En talande blick på Lolotte beledsagade dessa ord.) Med huru mycket större hänryckning skulle jag ej mottaga segerns ljufva lön!

Lolotte besvarade denna tirad med en djup suck. Hon väntade att Papilio skulle fortsätta, men han hade uttömt sin svada. Hon fann att hon måste säga något.

— Det är ni, herr Pettersson, med ert ridderliga mod och stolta sinne, som med skäl kan önska dessa tider tillbaka, men jag, kan väl jag ha någon orsak dertill, utan någon riddare som jag säkert blefve?

Hon ler vemodigt och Papilio Pettersson tror sig i halfdunklet se en tår skimra i hennes öga.

— O, säg icke så! Tusende skulle med nöje offra sitt blod för er, och jag först af alla!

Här undföll Lolotte ett utrop, som kan synas obetänksamt; men må det ursäktas henne, att hennes blyga kärlek mot hennes vilja öppnade hennes läppar. Det var svårt att väga sina ord i »en stund som denna».

— Du, Papilio! — utropade hon, men hejdade sig plötsligt, och en djup rodnad, som man skulle hafva sett, om det varit mindre mörkt i rummet, färgade hennes kinder.

Papilio skulle icke förtjenat sitt namn, om han ej svarat, som han gjorde.

— O, säg om detta ljufva ord, som ur din mun klingar skönare än sferernas harmoni! Säg om det och låt det vara mig ett tecken, att du älskar mig så som jag älskat dig, allt sedan du tagit min hund under din vård!

— — — — — — — — — — — — — — — —

Här vill jag draga ned ridån öfver en scen, hvilken Freja säkert såg med sina blidaste ögon, och vill

blott tillägga, att allt afgjordes »till ömsesidig belåtenhet». Likväl skulle enligt Papilio Petterssons önskan deras förbindelse tills vidare hemlighållas.

Dagen derpå anlände, som nämdt är, C—ska teatersällskapet och med det en qvinna, som, för att begagna herr Papilio Petterssons eget uttryck, var skön som den skönaste af alla sköna.

»Hinc illæ lacrimæ!»

Ett olyckligt öde ville att denna qvinna, fröken Eklod, blef närmaste granne med fru Nilsén, hos hvilken hon liksom Papilio Pettersson intog sina middagar. Vid en jemförelse mellan mamsell Rus och fröken Eklod kunde Papilio Pettersson ej undgå att märka, huru underlägsen den förra var både i skönhet och snille. Slutet af jemförelsen blef att Papilio till sin fasa fann att han aftonen förut låtit hänföra sig af sina lifliga känslor, och att andra nu började rycka honom med sig åt ett annat håll. Han liknade en skeppsbruten, som, sedan han med glädje sett den lugnade vågen sakta gunga honom till närheten af en vänlig strand, med förfäran märker stormen blåsa upp från ett annat håll för att åter kasta honom ut i det »villande haf». Han älskade Ophelia Eklod och var förtviflad öfver sin lycka att finna sin ömhet besvarad.

O, I dygdemönster, som skriken så högt om trohet, derför att er egen ej må synas tvifvelaktig, inför er kan min hjelte icke ursäktas! O, menniskor — Papilio var er like!

Det var samma träd vid promenaden, som sett Lolotte rodna under Papilios blickar, som nu hviskade öfver Ophelias och Papilios hufvuden för att ej störa deras nya lycka.

När hr Papilio Pettersson och fröken Eklod återkommo från promenaden för att hos fru Nilsén intaga sitt kaffe, mötte de mamsell Rus i tamburen. Mamsell Rus anmärkte med en förvånad min, att »herrskapet voro så echaufferade», hvilket herr Papilio Pettersson hade nog sinnesnärvaro att förklara på det sätt, att hatten blåst af fröken Eklod och att båda sprungit förtvifladt efter den.

— Men hvem kan bedraga en älskande qvinna? — frågar med skäl Didos' och Æneas' skald. Lolotte kastade en blick genom fönstret på en väderflöjel, som stod alldeles lugn på ett uthus. En dödlig blekhet öfverfor hennes ansigte, och endast fruktan att komprometttera sig för den förhatliga aktrisen afhöll henne från att dåna.

Hon beherrskade sig, men kunde ej underlåta att vid kaffebordet smeka sin hämnd genom att föra ett grymt skämt med herr Papilio Pettersson. Hon sade, att det vore väl bekant, att qvinnorna till åsigter voro föränderliga som väderflöjlar, men att karlarne ej vore en bit bättre. Herr Pettersson till exempel, med hvilket djupt förakt hade ej han för kort tid sedan talat om alla »ströfvande teaterband» och deras ömkliga framställningar. Nu derimot tycktes dessa åsigter vara bortflugna med större fart än fröken Eklods hatt, att döma af hans täta besök på teatern. Kanske vore det någon ny sol på den »ströfvande» konstens himmel, som kommit honom att glömma sina gamla åsigter, hvad visste hon?

Framkastande detta och dylikt höll hon Papilio Petterssons samvete vaket, och ingen känner de strider, han utkämpade med sig sjelf, sedan han väl kommit hem. Skulle han följa sin passion eller sin pligt, derom var frågan. Vacklande mellan olika beslut gick han till sängs och förklarade frågan hvilande.

Lolotte derimot stred ej, utan led. Satirens pilar,

som hon slungat mot Papilio, återstudsade mot hennes eget hjerta och träffade hennes lika hårdt som honom. Hon kände sig älska den ovärdige mer än han förtjenade. Tanken att förlora honom likasom kastade henne för alltid in i jungfrulighetens sterila öken, der hennes skrämda inbillning icke såg en enda oas. Hon kände sig ej kunna lefva utan honom, oaktadt hon kände hans ovärdighet. För att på en gång tjena både sin kärlek och sin hämnd beslöt hon, att återföra honom i sina armar och sedan, om icke förr, straffa honom för hans obeständighet. Men huru?...

Jag tror ej, att hvilken qvinna som helst kunde uppfunnit en så väl beräknad plan som den, hvilken utspann sig i hennes hjerna och hjerta. Men så voro der ock mäktiga andar, som lifvade henne: hämndens och kärlekens.

Innan hon utförde sin plan, ansåg hon sig dock böra närmare pröfva Papilios känslor. Kanske hade hon misstagit sig?...

När Papilio om morgonen vaknade, hade han ovanligt nog drömt.

Papilios drömmar — hur poetiskt! Skall jag berätta dem?

När solen med eldiga kyssar borttorkat den sista tåren från jordens daggstänkta ansigte och gifvit henne sin sista glödande omfamning för att sedan söka svalka i oceanens djup, sågs en fjäril med matta vingar ställa sin flygt mot Rosa, som rodnande och varm mottog honom i sin blygt halft öppnade famn. Trött af dagens kärliga mödor somnade den otacksamme och drömde om en ny dag af blommor och solsken, drömde om — men förlåt! Jag har låtit hänföra mig. Det var icke den Papilios, utan Papilios, antiqvariske bokhandlanden Petterssons drömmar, jag skulle berätta. Han låg just icke på rosor,

men drömde ändå om blommor, om jag så får kalla Lolotte och Ophelia. Han tyckte sig vandra vid sin Ophelias sida, än öfver blomstrande ängar, än genom susande lunder, der båda ur naturens betraktande hemtade nya ingifvelser till upprepande af sin eviga kärlek.

Men plötsligt vände drömmens ängel om kaleidoskopet, och Papilio såg sig sjelf i en tafla, som kom honom att rysa: omkring en stor spisel, der en präktig brasa flammade, såg han två personer, ifrigt sysselsatta med husliga göromål, och en tredje, som beqvämt tillbakalutad i en länstol forskande betraktade de båda andra och, när dessa stundom sökte utbyta en skygg blick, hotande reste sig till hälften liksom för att säga: schas, katt! Den ena af de arbetande var han sjelf, som från Ophelias ögon, den ödet tycktes hafva anstält som piga hos honom och Lolotte, sökte stjäla litet mod att uthärda *hennes* grymma toffelregimente.

Det var med en pinsam känsla, han såg denna scen, som den än högt uppflammande, än tynande elden gaf ett spöklikt utseende; han sökte slita sina ögon derifrån, men förgäfves, han var som förhexad. Han måste se och rysa — tills elden brunnit ut och Papilio vaknade vid full dager.

När han morgnat sig något, satte han sig upp i sängen att fundera öfver drömmarnes betydelse. Skada, tänkte han, att teckentydare, om hvilka jag läst så mycket i mina gamla luntor, skola vara alldeles utdöda. Imellertid ligger det nära till hands att uppfatta dem som förutsägelser af mitt framtida öde i förening med den af dessa qvinnor, jag kommer att äkta.

Men hvilken skulle han föredraga? Han sprang upp och stälde sig, en ny Herkules vid skiljovägen, framför spegeln, med Lolottes porträtt i ena handen och Ophelias i den andra. Här manar pligten, här vinkar nöjet. Man

bör ej fördöma honom, om han föredrog Ophelia efter en natt sådan som den föregående. Herkules var ju en halfgud, Papilio en menniska.

Det var derför ej svårt för Lolotte att märka, huru sakerna stodo, då Papilio gjorde sin morgonuppvaktning hos damerna. Herr Papilio Pettersson knappast såg åt henne, under det han slösande nedlade de finaste blommor af antiqvariskt bokhandelsgalanteri för fröken Eklods fötter.

Jag vet ej, hvilket jag mest skall beundra, herr Papilio Petterssons tydliga, fast fina uppmärksamhet mot Ophelia eller det lugn, Lolotte derunder visade. Likväl skulle en uppmärksam åskådare hafva märkt att detta lugn var konstladt, om ej af något annat, så af den omständigheten att, då Papilios hund en gång kom i hennes närhet, fick Lolotte en nervös sprittning i högra foten, som så hårdt träffade hunden, att han gnällande kröp bort i ett hörn.

Olyckliga fräckhet eller rättframhet att midt för Lolottes ögon göra Ophelia sin kur! Nu först mognade Lolottes plan och beslutet om dess utförande var fattadt. Redan sväfvar en Nemesis öfver den pligtförgätne, der han står och tjusas af Ophelias förföriska leenden, utan att låta varna sig af hundens olycksbådande tjut.

Redan allt för länge, enligt Lolottes åsigt, hade Papilio fått njuta af sin lycka med Ophelia. Liksom barnen en god tid före jul börja att räkna: da'n för da'n för da'n ... till doppareda'n, räknade ock Lolotte dagarne — ja, minuterna till den stund, då hon skulle få hämnas och med ett slag återeröfra den trolöse Papilio åt sin kärlek. Tillfället kom också snart.

En vacker söndagseftermiddag stälde fru Nilsén till en liten kaffebjudning. Inbjudna voro ett par Lolottes systrar jemte några andra väninnor till värdinnan, en student samt fröken Ophelia Eklod. Herr Papilio Pettersson var naturligtvis ock bjuden.

Redan hade man fördrifvit en god stund med hvarjehanda dagens »man säger», utan att herr Papilio Pettersson lät höra af sig. Slutligen förklarade fru Nilsén, att man ej längre kunde vänta på honom. Fröken Eklod suckade. Mamsell Rus log. Början af hennes plan gick förträffligt.

Med den andra koppen af den aromatiska drycken hade man tömt sina gissningar, hvar herr Papilio Pettersson kunde hålla hus, och man hade slutligen alldeles lugnat sig öfver hans öde, då en qvinlig tjensteande med flygande lock och andan i halsen rusar in och utan någon förberedelse berättar för det bestörta sällskapet, »att herr Pettersson, som gått ut åt landet, drumlat ned i en stor afloppsgraf och drunknat.»

Ett skri höres, och man ser Lolotte falla från stolen, neddragande i fallet en kopp skållhett kaffe öfver Papilios hund, som, trognare än sin herre, höll sig i hennes närhet.

Ett tjut och hunden svimmade också.

Man egnade all omsorg åt de båda afdånade; man gned Lolottes tinningar med eau de cologne och hundens rygg med salt. Slutligen kommo sig båda och mamsell Rus gjorde de mest förtviffade försök att qväfva sin djupa smärta. Damerna, utomordentligt skarpsynta i dylika fall, hade väl en aning om densammas orsak, men ansågo att det borde mildra hennes sorg att förtroendefullt nedlägga den i deras medlidsamma sköt. Lolotte lät slutligen beveka sig, och, till fröken Eklods stora, fast stumma för-

våning, omtalade hon nu under ymnigt utgjutande af tårar den kärlekshistoria, vi redan känna.

Trots de öfrige närvarandes enhälliga motsatta vitnesbörd, har studenten försäkrat mig, att han sett Lolotte småle under näsduken. Kanske var hon större skådespelerska än fröken Eklod?

Antingen nu hennes sorg var verklig eller låtsad, så uppbjödo de närvarande all sin förmåga att trösta henne.

Med ett »tänk på ändan!» till inledning gjorde fru Nilsén en vacker hemställan till sällskapet om en gemensam dödsbetraktelse.

— I så fall skulle jag vilja föreslå, att fröken Eklod, som är känd för sin deklamatoriska talang, föreläste, — sade studenten.

Båda förslagen biföllos, och det lästas innehåll i förening med den ljufva klangen af Ophelias röst lugnade sinnena betydligt. Fru Nilsén ansåg att än en kopp kaffe skulle vara rätt stärkande, och det föll ingen in att jäfva hennes tycke derom. Man drack och började åter samtala, fast i mycket allvarligare ton. Ifrån de döda tog samtalet naturligt nog en vändning på andesyner och spöken. Man började »dryfta» frågan, huruvida en död menniska kunde visa sig för en lefvande, för att genom hennes bemedling erhålla den ro i grafven, den möjligen saknade. Fruntimren, i allmänhet böjda för öfvertro, förmenade att döda ganska väl kunde visa sig; ett af de äldre fruntimren hade till och med sett sin salig man balansera på ett ben på en lyktstolpe midt för hennes fönster. Studenten var af en annan åsigt och förnekade bestämdt möjligheten af allt sådant, och hvad fruns vision anginge, ville han visst ej förneka dess sanning — hvilken fräckhet! — men undrade dock, om det ej varit en synvilla, uppkommen af ett öfverretadt tillstånd.

Frun, som tog detta sista för en pik åt sin häftig-

het (hon brukar husagan ännu, hviskas det), svarade, att hon ej behöfde bli retad af någon, allraminst...

Vid denna obehagliga vändning i samtalet, inföll fru Nilsén mycket lämpligt med en förfrågan, om ej fru E. »behagade en liten liten påtår», hvilket något blidkade gumman.

Studenten var efter den betan alldeles lugn, och damerna fingo ostördt fortsätta sina spökfantasier. Ingen tycktes likväl med större ifver sysselsätta sig med andesyner än Lolotte, och, att döma af hennes ögons ständiga kast mot dörren, kunde man nästan tro, att hon väntade sig få se ett spöke inträda. Ingen var heller ifrigare än hon att med sällsamma berättelser uppjaga de närvarandes inbillning. Ja, den lugne studenten har försäkrat mig, att han kände sig till en viss grad kuslig och hade obehagliga rysningar öfver ryggen. Den inbrytande skymningen gjorde ock sitt till att förhöja den egendomliga stämning, i hvilken sällskapet befann sig.

Mamsell Rus slutade just en lång spökhistoria, då fru Nilsén bad att få hemta ljus, hvilket bifölls.

— Jag, — slutade hon sin berättelse, — jag tror fullt och fast på andar. Hvem vet? Kanske Papilios ande just nu sväfvade omkring oss? Kanske skall han snart visa sig för någon af oss eller för alla?... Hör! ... Hunden tjuter... Kanske märker han, förr än vi, sin herres närhet?...

Just nu inträdde fru Nilsén genom ena dörren, med ett ljus i hvardera handen, då — antiqvariska bokhandlanden herr Papilio Pettersson eller hans vålnad visade sig i den andra.

I bestörtningen släpte fru Nilsén ljusen, som endast ett ögonblick, liksom en blixt i natten upplyser en grafvård, upplyste Papilios rödlätta och trefliga, för deras syn likbleka fysionomi. Fasa och bestörtning målade sig i

allas ansigten, och fröken Eklods första tanke var, att nu skulle ingenting kunna afhålla henne från att dåna, och hon damp i golfvet på ett mycket plastiskt sätt midt för den häpne studentens fötter. Den retliga frun dånade också, men mindre plastiskt, i det hon i likhet med profeten Eli ramlade baklänges med stolen och fick benen i vädret. Alla damerna dånade. Endast Lolotte hade nog styrka att med slocknande röst utropa med Oldfux i »Det arabiske pulver»:

— Är det du eller din vålnad?

Så van, hr Papilio Pettersson än var att väcka en berättigad uppmärksamhet, så var likväl *denna* effekt af hans uppträdande allt för ovanlig för att ej sätta honom i bryderi. Dessa besynnerliga ställningar, som han inte såg, det är sant, för den plötsliga förmörkelsen, detta qväfda utrop, denna tystnad kommo honom att misstro sig sjelf. Med en skygg blick bakom sig öfvertygade han sig, att han ensam var orsak till all denna fasa, och hans förvirring ökades.

Han kände sig stå inför något ontgrundligt. Ödet rufvade i kaffeångorna, som fylde rummet. Han bäfvade.

Men en beslutsam karl — och detta var hr Papilio Pettersson — bäfvar icke länge.

— V... Vå... Vål... Vålnad! — talade han ett mångdubbelt eko, och ju mer hans naturliga mod återkom, desto fastare blef betoningen; det förfärliga ordet var uttaladt och frågan var jemväl gjord.

Jag öfverlemnar åt läsarens fantasi att på fri hand måla den scen, fru Nilséns ljus belyste, då de slutligen blifvet tända, och afvaktar för berättelsens fortgång det ögonblick då fru E. med illa dold harm utbrister:

— Ni är således icke död, min herre! Hur skamligt...

Detta var den första blixten, sedan kom det slag på slag; den mättade atmosferen, der hvarje dame var ett åskmoln, urladdade sig mot den olycklige Papilio.

— Ack, att ni inte drunknat! Hur rörande det hade varit!...

— Och hela min lilla roman förstörd!...

— Och ingen nyhet att berätta i morgon för fru Sqvallerman!...

— Herre min jemine, så försm...

— Och så lär ni ju *förut* vara förlofvad med den här damen, — deklamerade fröken Ophelia Eklod med en kejsarinnelik åtbörd.

— Ja, ja! — ropade alla, som tanken på en förlofning försonade med uppståndelsen.

— Kanske få vi gratulera genast? — Och Lolotte böjde sig hängifvet imot Papilio med ett smålöje på läppen och frågan i ögat:

— Få de?

Men afgörandet af denna fråga kom aldrig till herr Papilio Pettersson; den afgjordes genast vid högre rätt. Fru Nilsén tog till orda:

— Jo, det vore just skäl att gå och hymla längre med det, som alla vet...

— Seså, barn! ta'n hvarandra i herrans namn! — och gumman intog en välsignande moders ställning på samma gång som hennes rättigheter...

— Nå, hvad mer? Någon, jag kan rakt icke begripa hvem, hade inbillat dem att jag drunknat. En sfinx är en sfinx. Kan man ej lösa dess gåtor, dödar den. Den förlofvar en stundom. På förlofning följer giftermål. Länken blir en kedja.

Och det gick verkligen så, som herr Papilio Pettersson på sitt närvarande språk à la Victor Hugo uttrycker sig. De blefvo gifta. Herr Papilio Pettersson öfvergaf en handel, som enligt »hans Lolottes» mening innebar något för henne förolämpande, af hvilket skäl torde vara svårt att utgrunda, och »satte upp» en tidning. Frun »slog sig på» sockerbageri, troligen för att göra lifvet mindre surt för stackars Papilio, hvilkens tidning gick illa och slutligen icke innehöll andra annonser, än fruns om sötsaker.

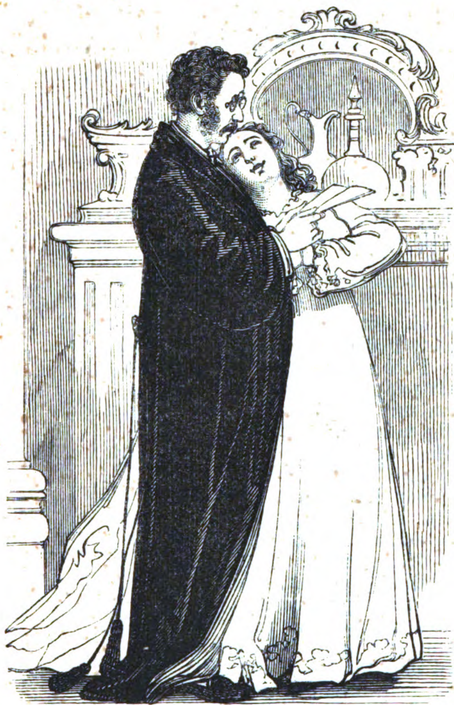
Nu derimot flyter herr Papilio Pettersson åter ofvanpå, sedan han köpt några Lambska strumpsticknings-maskiner och fått sin lilla fabrik i gång. Barfotad blifver han således aldrig, och håller följaktligen sin fru varm om fötterna, hvarimot hon sägs hålla honom varm om — öronen.

Hans enda literära sysselsättning nu för tiden består i att skrifva karamellsdeviser åt »sin Lolotte», i hvilket hon påstår honom vara »makalös».

— Den, som det vore! — suckar Papilio och tänker på flydda dagar.

Evald S.

En trogen maka.

— Du är utnämd till vasariddare! Ack, min vän, hvad jag älskar — kungen!

Småstadspoeten.

, gudasände, med stolta pannan,
der, ständigt vexlande med hvarannan,
setts djupa veck af·hvad vist — ej fins
och blixt af snille — som ingen mins,
du, musers älskling bland dumma djuren,
som ej — likt dig — gått ifrån naturen,
ej sjungit ut, hvad de — icke känt,
blott *bräkt* den prosa, *du* satt på pränt,
o, Febi son — som blott har det felet
att pappa örfila under grälet
om rim och meter, — jag mången gång
dig velat egna en värdig sång!
Men, ack, en jordmask bland låga gräsen
ej eger toner för högre väsen,
ej når den blomma, som smycka bör
den, som — sig sjelf lagerkransa tör;
en stilla vandrare djupt i dälden
ej drömmer om att befästa välden,
inbillning skapat, inbillning stödt
och makt på jord än ej undanrödt.
Men nu, men nu fattar mig en yra:
din egen ande, din egen lyra
du mig förlänt denna sälla dag
att prisa dig uti vittert lag,
att dityrambiskt din storhet qväda
och lejonhuden på henne kläda,
fast, oss imellan, du då var dum:

så mycken storhet får der ej rum! —
Och säg, min vän, hvad är väl att göra?...
Der sticker fram, rent ut sagdt, ett — öra!

Nå ja, af guld visst kung Midas' var,
men ändå heder af ditt du har.
Och heder gör dig allt stort, du eger,
och stort är allt, efter hvad du säger.
Ej skaldelagern du bär allen,
medborgarkronan ock längese'n
du vann på krogar, der vise sitta
och djupt i glasen begärligt titta,
der stat och kyrka med höga rop
de i en handvändning skarfva hop.
Här värst du skriker och går i têten,
och som ju alla tro om poeten
att snillet han mot förnuftet vann,
du är så galen du nå'nsin kan.
Du ock ditt välde förstår att öfva
och vänners trohet högst sinnrikt pröfva,
ty vilja de icke, hvad du vill,
du — hotar dem med en lömsk paskill;
men visste de, huru sjelf du darrar,
de skulle allt vara mindre narrar.
Dock, i all ära medborgarns dygd
och all din makt under hotets skygd,
de äro intet mot skaldegåfvan,
som höge gudar dig skänkt från ofvan,
de äro intet imot din sång,
när man får höra den någon gång,
men oftast *talar* du om dess under,
och det ostridigt på goda grunder.
Dock — sjunger du, hvilken lyrisk flygt!
Då med Tegnér mäter du dig tryggt,
med Runeberg och Stagnelius äfven —
ty ack, guldvirkade rosenväfven
uti din sång alltid deras var,
och hvad som sedan deraf är qvar
att dig som skald inför skalder rosa,
det är den ramaste småstadsprosa,
ty, som Tegnér, lägger du med flit
i dina dikter »en bit granit»...

Men nog, o skald! Jag på dina vingar,
som du mig länte, ej högre svingar;
men fattas än något i ditt pris,
du är dock ryktbar på sätt och vis,
och hur som helst, bör det dig ju lisa,
att du nu fått dig — din egen visa.

Halfdan Mörk.

En knagglig zoologisk fråga.

Det kolossala landtdjur, som kallas elefant, har på senare tiden kommit oftare på tal än vanligt. Härtill är i främsta rummet »Jorden rundt» med dess olika upplagor af snabelbestar orsaken. Och så skänkte ju i somras kungen af Siam åt herr Thiers, såsom bevis på sin synnerliga ynnest och välbevågenhet, en hvit elefant, som gubben dock råkade i stor förlägenhet öfver hvar han skulle herbergera.

Allt detta upplifvar i minnet en lustig elefant-historia från universitetsstaden vid Fyris.

Här om året behöfde den siste Athenaren — ja, inte Viktor Rydbergs Krysantevs, utan Upsalas siste Athenare, professor X-berg — ett par, hetärer, höll Nisse på att säga, ett par pigor. Två sådana lyckades han ock få från Stockholm, och de skulle med ångbåt komma en uppgifven eftermiddag. Händelsevis var professorn bortbjuden denna eftermiddag och var således hindrad att sjelf mottaga sina pigor. Han begaf sig ned till ångbåtskommissionären Boggiano, — den hedersmannen lefde då ännu, — och tilltalade honom:

— Jag väntar tvänne pigår från Ståckhålm, men kan ej själf möta däm. Vill min gode härr Båggiano taga reda på däm och gifva däm min adräss?

— Jo, det går nog för sig, — förklarade herr Boggiano.

— Åch så ville jag bedja härr Båggiano om ett råd; jag ville gärna bjuda de bägge pigårna på någåt bildande nöje, men hvilket bildande nöje tror härr Båggiano skulle lämpa sig för pigårnas bildningsgrad och individualität? — sade den välvillige husbonden.

— Jo, — tyckte Boggiano, — vore det ej lämpligt att bjuda dem på att se elefanten Betsye, som Gauthier förevisar.

— Vid Zevs! En härlig idé! — utropade professorn, lemnade herr Boggiano två femtioöringar till biljetter och gick, förtjust att ha beredt »pigårna» ett bildande nöje, »lämpligt för deras bildningsgrad och individualität».

Men, då vår gode professor kom hem på aftonen, hade ingen i hans hus hört eller sett de båda nya jungfrurna. Natten förgick; de hördes ej af. På morgonen begaf sig professor X-berg till herr Boggiano. Jo, båda flickorna, rätt snitsiga Stockholmsjungfrur för resten, hade kommit på eftermiddagen, mottagits af Boggiano och förts till elefanten Betsye.

— Vid Zevs! besynnerligt! — mumlade professor X-berg och begaf sig till sin kollega, zoologie-professorn X-borg.

— Kan bror säga, — frågade X-berg, — *huru lång tid behöfva tvänne pigår att se en elefant?*

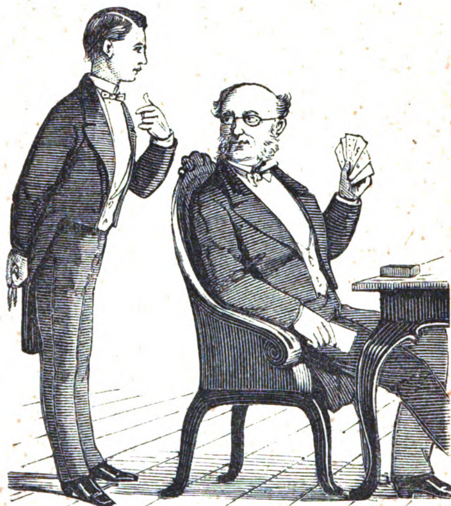
— Hva' för slag? Pigor... elefant... Inte kan jag säga det! — svarade X-borg.

— Hå, kårs! Dät trodde jag, vid Zevs, att bror, såm man af facket, kunde säga! — sade X-berg och af-

lägsnade sig, storligen förundrande sig öfver sin kollegas betänkliga okunnighet i denna gren af zoologien.

Men »pigårna»? Ja, för den, som känner Upsala, behöfver Nisse väl ej berätta, att dessa hela natten suttit ensamma utanför Bondkyrkan och endast och allenast talat om naturens under, representeradt af elefanten Betsye.

Slägtförhållande.

— God afton, onkel! Är onkel också här och drar sin spader?

— Ja, du; jag är här för att hvila mig efter träget arbete. Men du latar dig för beständigt, du. Inte har du tagit din lättja från slägten åtminstone.

— Nej, det är sant; nog har den all sin lättja qvar, alltid.

Kannitverstan.

Holländsk saga.

n yngling for till Amsterdam,
ty så hans snälla pappa ville,
han var utaf germanisk stam
och lika tysk till börd som snille.

Om stadens prakt han icke sig
en föreställning kunnat skapa,
man derför såg'en gå sin stig
så stilla fram och bara gapa.

Han finner, se'n en stund han gått,
ett hus med granna fönsterbågar.
»Hvem eger detta sköna slott?»
på tyska en person han frågar.

Men denne ej mer tyska kan
än holländskt tungomål den andra,
han svarar blott: »Kannitverstan!»
och fortsätter sin väg att vandra.

Nu är det der »Kannitverstan»,
hvad vi med »jag förstår ej» mena,
men se, vår tyske unge man
kom aldrig dermed på det rena.

Ett präktigt skepp i hamnen låg,
från fjerran land det nyss var kommet.
»Så ståtligt skepp jag aldrig såg,
säg mig, min vän, hvem som rår om'et.»

Och när han hör: »Kannitverstan!»
förvåning i hans öga spelar.
Han tänker: »hvilken mäktig man,
som har så stora egodelar!»

»Ack!» ropar han, »hvad lycklig lott»,
och kan dervid en suck ej qväfva,
»att ega guld och skepp och slott,
att som Kannitverstan få lefva!»

Då af ett liktåg mötes han
och af dess prakt han tvärt frapperas,
han frågar derför närmsta man,
hvem så till grafven eskorteras.

»Kannitverstan!» får han till svar.
Då till sig sjelf vår yngling säger:
»Hur rik och mäktig än han var,
han nu till sist dock intet eger.

Och hem for se'n vår unge man,
och gerna hörde der man talen
om den der herr Kannitverstan,
och fann sig uppbygd af moralen.

Helmer.

Madargos giftermål.

Sensationsroman i två delar.

FÖRSTA DELEN.

Första kapitlet.

Madargo är en ung man. Han har svarta mustacher och bländhvita skjortkragar. Hans tvättnota täflar i längd med räkningen till hans hårfrisör.

En morgon sitter han i sin länstol. Hans kammar-

tjenare kommer in och anmäler, att hans far vill tala vid honom. Madargo häpnar. Han har en far, d'ä sant, men han träffar honom vanligen endast en gång i månaden: dagen efter sedan de obetalta räkningarna anländt.

Andra kapitlet.

— Ni vill tala med mig, min far?
— Ja, du känner vår gamla vän Dyberg?
— Ja.
— Dyberg har en dotter.
— Jag vet det.
— Du skall gifta dig med henne.
— Jaså.

Tredje kapitlet.

Bal hos Dyberg. Madargo finner att Dybergs dotter, Celia, inte är så tokig, men att hennes väninna Pepita är ännu trefligare. Madargo blir kär i Pepita. Pepita blir kär i Madargo. Under supén trampa de

hvarann på fötterna och vid påklädningen hjelper han henne på med ytterkängorna.

Fjerde kapitlet.

— Nå, hvad tyckte du om Celia?
— Åhjo,
— I morgon friar du.
— Jaså, i morgon.

Femte kapitlet.

Madargo är hos Dybergs. Celia är ensam. Madargo ser på sin klocka, drar en suck och friar.

Celia ser ut genom fönstret, drar en suck och svarar ja.

Under hemvägen mumlar han för sig sjelf:

— Jag skall gifta mig med henne, men enlevera den andra.

Sjette kapitlet.

Madargo har en vän. Fernando är hans namn. Min bäste vän, säger han alltid, när han talar om Fernando.

Man har anmärkt, att han säger likaså om alla sina vänner.

Sjunde kapitlet.

Madargo skrifver bref: »Förtjusande Pepita! Man vill skilja oss åt. Ett grymt öde och en grym far täfla om att rycka oss från hvarandra. Det skall endast lyckas dem för en kort tid. Dagen efter mitt giftermål resa vi. Vi skola svärma, njuta ... Ah! ... Din Madargo.» — Svar från Pepita: »Du har rätt, det är dumt att skilja oss åt. Dagen efter ditt giftermål resa vi. Vi skola svärma, njuta ... Ah! ... Din Pepita.»

Attonde kapitlet.

Bröllopet eger rum ...

(Slut på första delen.)

ANDRA DELEN.

Första kapitlet.

Det är dagen efter bröllopet. Madargo sitter i en stol. Celia sitter i en annan. Hon ser förtretad ut.

Madargo derimot belåten. Han tänker: i dag skulle vi ju resa, men det är tids nog i morgon. Min hustru är rätt söt.

Andra kapitlet.

Andra dagen. Samma ställning som förut. Celia ännu mer förargad. Madargo ännu mer strålande. Han tänker: det är tids nog i morgon. Celia är förbaskadt söt.

Tredje kapitlet.

Tredje dagen. Celia, om möjligt, vid ännu sämre humör, än dagen förut. Madargos anlete derimot strålar ännu gladare. Han tänker: Celia är fan så mycket sötare, än jag trodde. I öfvermorgon är tids nog.

Fjerde kapitlet.

Åtta dar derefter. De båda parterna ha nu uppnått den högsta möjliga graden af sura miner och belåtenhet.

Madargo tänker inte mer på att resa. Han beslutar att öppna en konversation.

— Du ser inte glad ut. Hvad tänker du på?

— Jag tänker på, att karlarne aldrig hålla sina löften.

— Hvad är det jag har lofvat då?

— Du har lofvat (snyftar) min vän Pepita att enlevera henne.

— Hvad säger du! Och det har du litat på?

— Javisst, annars hade jag inte gift mig med dig.

— Du har gift dig med mig, emedan du hoppades

att strax bli mig qvitt. Olyckliga! du har en älskare. Hans namn?

— Din vän Fernando.

Madargo går direkt till en pistolsmed.

Femte kapitlet.

Fernando ligger på en soffa. Hans vän inträder.
— Eländige! Vi sk'a duellera!
— Jaså, när?
— Klockan 3.

Sjette kapitlet.

Klockan är tre. Duellen skall börja. Madargo skjuter, men klickar. Fernando trycker af. I det samma störtar en qvinna fram. Det är Celia. Skottet träffar henne. Hon faller.

— Usling, du har dödat min hustru!

Man hemtar eau de cologne. Hon qvicknar till. Ku-

lan hade fastnat i chignon'en. Chignon'en är förstörd. Hon störtar mot Fernando.

— Odjur! ni har förstört min chignon. Jag förlåter er aldrig!

Hon aflägsnar sig vid sin mans arm. De gå till närmaste håretablissement och han köper henne en ny chignon. De äro försonade.

Fernando går till närmaste sjö. Han stirrar förtviflad i vattnet, men finner att det är för kallt och går hem — och lägger sig.

Jean Cavalier.

Det går ändå.

Hvad är det, som dig trycker?
Hvad härjar hjertats vår?
Du sorgsen är, jag tycker
det i din blick så står.
Ses storm- och åskmoln hägra
uppå din framtids blå,
dig lyckan bistånd vägra,
tro mig — det går ändå!

Den arma hjernan bryder
du oftast, kan jag tro.
För att hon dig ej lyder
får hon väl ingen ro.
Har skaparn ej medgifvit
dig allting att förstå,
så har han dock beskrifvit
det i — det går ändå!

Stor fara är att segla,
man säger, och jag tror:
i vågens silfverkägla
så mycken falskhet bor.
Dock kan man tryggt bedyra:
om vreda böljor gå,
blott man har mod att styra,
bestämdt — det går ändå!

Tänk endast på, hur många
på lifvets bölja rott.
De ej behöft nå'n ånga,
ty de på hoppet trott.
Än upp, än ned — är lagen,
balansen hållas må;
och är det slut på dagen,
tro mig — det går ändå!

Till arf har du fått jorden
och seklers rika skatt.
För dig är solen vorden
och månen — dag och natt.
Var nöjd med gåfvoskriften —
vi den ju gratis få —
och säg i alla skiften:
gutår — det går ändå!

Vele.

Supanmat.

Ett turistäfventyr.

Herr X. — som är en framstående person med ett klingande namn — har imellertid klena språkkunskaper. När han första gången var i Paris, hade han mångfaldiga obehag af denna brist i sin uppfostran; ett af de förargligaste skall här omtalas.

X. och hans fru gingo in på en restaurant för att äta middag. En garçon räckte fram matsedeln, som såg ut som en liten broschyr med ett respektabelt antal sidor. Den var naturligtvis, från början till slut, på franska. En gourmand, hvars älsklingslektyr utgjorts af detta slags literära alster, skulle föga eller alls icke generats af språket, men X. var ej gourmand, och man kunde i hans ansigte läsa: je ne begripe pas!

Till upplysning kan imellertid här meddelas, att matsedeln var så uppstäld, att på hvarje sida upptogs en fullständig middag med soppa, fisk, kött, etc.

X. valde imellertid det första bästa, d. v. s. utpekade med en betydelsefull blick på kyparen den rätt, som stod öfverst på första sidan. Några ögonblick derefter hade garçonen serverat en den delikataste soppa.

Sedan denna var förtärd skulle X. reqvirera något nytt och vänder då instinktmässigt om bladet samt utpekar på samma sätt den rätt, som stod främst på andra

sidan. Den bars in och befans vara en soppa af annat slag, men ej mindre delikat än den första.

— F-n så mycket soppa det här, — mumlade X., men, som sagdt, rätten n:r 2 smakade bra, och den strök med utan svårighet. För att nu få mera omvexling i sin middag vände X. om alla bladen och pekade på den öfversta raden på sista sidan. Kyparen gjorde ett tecken, att han förstått, och bar in den tredje rätten, som utgjordes af en ny soppa, men denna gång en fruktsoppa!

Hvad var att göra annat, än att hålla god min och förtära rätten n:r 3, ehuru naturligtvis något i fast form skulle smakat bättre? Men varnad af den öfversta raden på hvarje sida, föresatte sig X. att nu göra ett mer välbetänkt val, och med en stum, men tydlig åtbörd utmärkte han den nedersta raden på sista sidan...

Då kunde garçonen inte återhålla sitt skratt, och X. och hans fru skrattade sjelfva, då det reqvirerade bars fram; det var — *tandpetare.*

En vältalare.

— Nå, välkommen hem från landtbruksmötet, min kära gubbe!

— Tack! tack! Du må tro, att jag hållit tal i sektionen för hornboskap i öfver en timmas tid.

— Då blef du väl fasligt ansträngd?

— Tvärtom! Jag kände mig kry som en nyss utsprucken ros. Men du borde ha sett mina åhörare; hvad det skulle ha glädt dig att se dem så totalt uttröttade!

Också ett kapitel ur skapelse-historien.

Efter en gammal sägen berättadt

af

MOSES D. Y.

När Noaks ark var färdig och tät och tjärbesmord,
steg sjelfve ingeniören med sönerna ombord;
förstås, att under armen de förde hvar sin qvinna! —
Ur himlens alla spygatt det började nu rinna.

I sällskap kritter hade de, mångahanda slags,
och metspön, för att stundom sig ta en bottenlax,
dazu en väldig laddning af Smithens bästa droppar,
att stärka magen på sina sjöovana kroppar.

Och Noak tog kommandot samt skrek med röst så djup:
»hör, Mutter! langa nu oss en dugtig segelsup!
Äh, äh, det der var malle! det må jag ärligt säja.
Nu sjungom »Zions sånger»! En lifvad melodeja!»

Och mens de andra djuren förfärligt vrålade,
med fyllbas herrar Noak slagdängor skrålade. —
De unga paren smekades allt ibland förtroligt
och då de tyckte, allt var så trefligt och så roligt.

Men gubben höll sig »lugnkvist», gaf bort ej ens en puss;
han kysste blott buteljen och valkade sin buss —
ja, han visst ackurat bitit hufvudet af skammen,
ty drack han inte, sof han — och glömde rakt madammen.

Han manövrera kunde ej alls sin store ark,
ty jemt han påstod, dimman var så förbaskadt stark
och att det var så'n sjögång, att icke stå man tordes,
ty då i röda blinken en öfverhalning gjordes.

Och derför skutan ständigt fick drifva vind för våg;
men bäst en natt man nere uti kabyssen låg,
tog arken törn så hiskligt i klippiga terrängen,
att — pang! — i golfvet damp gumman Noak ner ur sängen.

Hon tjöt så blixt förbannadt af ömhet och af skräck,
att Sem och Kam och Jafet, de keste uppå däck,
men deras hustrur krängde i rappet på sig stubben
och bråkade se'n rysligt, för att få lif i gubben.

Se'n länge så de ruskat i honom rent besatt,
så fick han mål i munnen och sad': »hvad är det fatt?
Låt mig få ro och purren i stället era makar!
Och du, min gumma, skrik ej så der af tusan hakar!»

»Ack, svärfar! arken törnat och hafvet sqvalar in,
och svärmor visst knäckt benen och skrubbat svårt sitt skinn!»
»Nå, görer bums i ordning åt henne omslag kalla'
och värmen sedan opp'na med litet uddevalla!»

Han fram ur plikten sprang nu, skrek: »alle man på däck!
Nå, så, come here, boys! Skynden! Vår ark har sprungit läck!
Nå, rör' på spelet, lymlar, och somnen ej vid pumpen,
för då skall daggen randa er gulblå öfver ryggen!»

Dock ej de kunde skrofvet få läns på något sätt
och uppå läckan kunde de icke hitta rätt.
Och gubben frös och huttlade, svor och vek opp kragen
samt tryckte ned sydvesten och svepte väl om magen.

Se'n sina lata pojkar han först gett redigt dalj,
en qvarters-pilliknarkare vrok han i sitt svalg

och arg, ja, riktigt ilsken, han sig vid pumpen stälde
och svor så varma böner, som visst helt mycket gälde.

Ty när de fåfängt pumpat långt in på tredje da'n,
kom på besök *den* ormen, som just var full af f-n.
»Hur står det till med helsan och kärleken?» sad' gubben.
»Jo, tackandes som frågar!» till svar gaf Belzebuben.

Nu Noak sad': »det tröttsamt i ben och armar käns!
Du fiffikus, ack, hjelp oss till att få arken läns!
Till lön du får min själ, när som han far sina färde.»
Men hin slog upp ett flatskratt: »af noll och intet värde!

Nej, litet till, sad' Schantzen! Men vill du svära på,
att jemt jag se'n af menniskoblod mig nära må,
så skall jag täppa läckan?» — Och Noak, stackars vasen,
sig klådde smått bak örat och sad till slut: »lass basen!»

Och ormen helt finurligt nu gjorde läckan »täfft»:
han lad' sig sjelf i springan och höll beskedligt käft,
samt låg och bidde tiden tills resan slut var vorden
och Ararat man hunnit och torr var hela jorden. —

När tredje dufvan visat, att det fans löf på strand,
så sprungo Sem och Kam jemte Jafet vipps i land;
men Noak krama' »pojken» dock först utur sin plunta
och sluddra': »lägg ut landgång! Vi nu i arken strunta!»

Så fort i land de hunnit, skrek gubben: »hugg' nu ved
och tänden bål till offer, på gammal öflig sed,
samt torken våra kläder och lagen mat — för katten! —
och — vigtigast af allt — värmen genast toddyvatten!

Spring, mamma, efter varor, för här skall lefvas gladt!»
Men damerna, de märkte på stund, hur det var fatt,
att han var smått i hatten; och derför skamligt had' man
till hands det svaret nedriga: »Utsupet! sad' Vadman.»

Men gubben Noak näfven nu knöt och dundrade . . .
Då framkröp sakta ormen och artigt undrade,
om billigt vore längre att låta honom törsta:
»jag menskoblod vill dricka och det med allra första!»

Dock Noak, han var inte en karl, som lätt blef flat,
ty när som ormen började blifva obstinat
och hväste: »jag ert blod skall ha, för jag täppte hålet!»,
»i Hel... singland!» skrek Noak och slängde hin på bålet.

Och nu det kom ur elden en otäck svafvelstank,
men patriarken bredbent bedyrade, helt frank:
»en söter lukt det är oss, att hafva här å båle
som tack för lycksam resa nu offrat just hin håle!» —

I bakrus än gick Noak, när bålet brunnit slut;
han påtade i askan, men bums derur flög ut
en hisklig bröms, som surrade rent besatt, den rackarn —
»Ei, du verdammte Fliege!» tjöt ängsligt gubbestackarn.

Och brömsen följdes efter af mycket smått och godt,
båd' getingar och flugor och loppor, myggor, knott
och mycket mera dylikt, som förr ej verlden plågat,
men hvaraf nu den fick sig sitt mått till fylles rågadt.

Den store hopen anföll, helt lustelig till mod,
och nu familjen Noak fick släppa till sitt blod
och sjelfve löftesbrytarn höll ett sjuhimla väsen
samt gallskrek full af ångest: »jag nog begriper schäsen!»

Så visste lurifaxen att ut sin fordran ta;
men Noaks själ, den ville han aldrig nånsin ha,
nej, mycket hellre tog den satiriske filuren
sig rättighet att suga få äfven kreaturen.

Ohyrepacket jemt se'n går på med surr och bett,
men värst ha flugor blifvit, se'n Noak vin oss gett:
att hin på så sätt fins, vi — hå, hå! — långt mer få känna,
än om ej Noak dummat sig med att »gamlen» bränna.

"Studentikost".

(Insändt.)

Såsom ett karaktäristiskt prof på student-stil meddelas här ett bref, qvarglömdt af någon glad student i en vindskupa i »Upsis» och derstädes upphittadt af en nyligen inflyttad hyresgäst. *)

Upsala d. $\frac{23}{4}$ 69.

Hedersbroder Figge!

Du kan, tag' mig tusan, ha rätt att undra öfver min stora negligentia, men du känner och det bättre än jag lifvet här vid akademien. Nå, din hederspascha, hur mår du nu för tiden, jag hoppas din mage ej är för sensible för »punschens omedelbara idiosynkrasi», men Mariestads-punschen är väl skral kan jag tro, isynnerhet för dig, som är van vid vår härliga Upsala-punsch. Roligt skall det nu bli att snart få skåda din trefliga fysionomeja. — För att gå till oss läskampar, så må vi godt och bra, som ock lifvet här är sig fortfarande likt. Tusan, hvilka syperba toddar, Sofi på »Rullan» lagar, du! Bestämdt

*) Nisse tycker sig ha hört brefvet förut (i någon teater-pjes?), hvarför han på förhand reserverar sig, ifall insändarens uppgift skulle vara origtig.

bättre än på din tid! Och arrackspunschen se'n; du må tro, att vi lefva bon bon! Härom aftonen hade jag en liten nätt tillställning (du känner af gammalt min förmåga i den vägen) för några trefliga vänner. Grefve Blomstertoddy från Berlin deltog i samqvämet; han var en rätt treflig, intelligent ung man, artist, du, reser för att studera vår härliga nordiska natur och äfven, såsom han sjelf sade, för att se sig mätt på våra svenska skönheter. Vår punsch fann han mer än behaglig.

Jag blef bekant med honom genom en af mina vänner i diplomatiska kåren.

För öfrigt är lifvet här i Upsis det gamla vanliga, dagar komma och nätter gå. Innan jag slutar att orda om detsamma, kan jag förtälja dig, att Mari på kägelbanan (din gamla flamma, du) nu är gift med en hygglig snickaregesäll. Som filantrop var jag med på bröllopet. Skada på tös i alla fall; mins du, hvilka vackra fötter den sötungen hade!

Ja, sic transit gloria mundi!

Men jag kommer nu till något vigtigare! Hör du, bror Figge, redan från Skaratiden, då vi rumlade på svagdricka, och i Upsala, der vi alltid följdes åt hem om morgnarne, då solen titta' fram i öster, sedan vi tryckt diverse bottenbägare, redan från den tiden hafva vi ju alltid varit uppriktige mot hvarandra som snälla barn, bror Figge, känn på hjertat och svar mig gif!

Har du ej tänkt på att välja dig en ledsagarinna genom lifvet? Figge, har du ej ledsnat på källarlifvet och dess evigt enahanda. Tycker du ej, att det är tomt, då du, solo som en aftonsångspredikant, kryssar hem om aftnarne? Ingen vänlig hand lagar groggen åt dig på morgonqvisten; och middagshöjden är du alltid tvungen att taga utom hus. Och när så qvällen kommer och lilla tutingen skall intagas, tänk så trefligt, du, att låta sin

hustru skåla med sig med tékoppen, och de små plantorna räcka pipa och tobak åt pappa. Figge, lyd mig, gift dig, Figge, gift dig!

Jag kunde ej lida den tanken, att en gång få se dig som en gammal ungkarl, torr som en skrika och mager som en eldgaffel, då lika rädd för fruntimmer, som nu för att lägga dig, innan några tjog halftoddar blifvit expedierade. Figge, en man med ditt utseende, ditt sätt att vara och med din ställning i samhället!

Figge, öfvergif (såsom gammal och förståndig) att

»trifvas helst bland de mörka ljusen,
de glada sånger och de fylda krusen».

Figge, du gamla hedersknyffel, tänk på hvad jag sagt dig, och vid champagnens smällar skall du en gång tacka mig. Helsa alla punschbålar från

gamla friskusen
H.

Nykterhetsifver.

— Törs ni gå ensam, min nådiga, så här sent?
— Ja, min herre, jag är ute för att — dra' folk från krogarne.

För stora fötter.

rån alla kanter hör man knot
af embetsmän med flera,
som nödgas lefva på stor fot
för att representera.
Visst kan det vara svårt också,
men dubbelt värre är ändå
att ha för stora fötter.

Tron mig, det är en vådlig lott,
— som ingen väl lär prisa —
när man har stora fötter fått.
O! hören blott min visa.
Sjelf får jag — hur det kostar på —
som varnande exempel stå
med mina stora fötter.

Jag träder in uppå en bal
— förstås, helt »nödd och tvungen». —
Det genast blir ett halfhögt tal
bland tjusarinneklungen:
»der kommer han! Ack, aldrig kan
han vara hemma! Det ä' han,
som har så stora fötter!»

Jag skyndar för mitt värdfolk få
min korpus presenterad,
och drar mig sedan till en vrå
att bli för dans såverad;

i armarne uppå Jon Blund
jag lyckas glömma för en stund
att jag har stora fötter.

Dock, — till min undangömda vrå
snart husets dotter nalkas
— en skönhet ung, med ögon blå
och mun der löjen skalkas. —
»Jag ser, ni ej det finner gladt
hos oss», hon säger, vet ej att
jag har så stora fötter.

Jag stammar fram en ursägt, att
jag ej kan dansa rigtigt.
Hon svarar, med ett glädtigt skratt,
att det är ej så vigtigt.
Nu fans för mig ej undflygt alls.
Jag nödgas pröfva på en vals
med mina stora fötter.

Så rycks jag in i valsens fart,
och rädslan i mitt sinne
musiken skingrar underbart,
ger mod i hjertat inne.
Dock hör jag rundtom sakta ljud:
»han dansar bra, men, herre Gud,
hvad han har stora fötter!»

Så hvarf på hvarf kring salens rum
jag med min sköna svänger,
dock — invid Kapitolium
Tarpeja ständigt hänger —
jag råkar trampas. Hon ger hals:
»min herre, skäms ni inte alls
att ha så stora fötter!»

Flat lunkade jag till min vrå
— min danslust var kurerad —
och väntade tålmodigt på
att se supén serverad.
Lång väntan! dock — det färdigt blef
och så jag ditåt varligt klef
med mina stora fötter.

En mur, och det en rätt kompakt,
som vanligt stod kring bordet,
och »stark» stod denna »riddarvakt»
— vid hvart försök jag sporde't.
Till slut beslöt jag stanna trygg
bakom en bred herr förmans rygg
med mina stora fötter.

Der blef mig allt en skåderätt,
som tabernakelbröde',
och förman, han blef aldrig mätt
— tantaliskt var mitt öde! —
Han höll ett tal i politik,
klart, djupt liksom vår Nybrovik
— men mina stora fötter!

Af ämnet snart han lifvad blef,
vid tal om »djupa leder»,
med vacker gest han bakåt klef
rakt på min fot, — men beder
om ursäkt? Nej, han brister ut:
»säg, herre! Vet ni inte hut,
att ha så stora fötter?»

Det blef för starkt. Jag rusa' hem
och — nu jag allt beskrifvit.
Men sorgsen tänker jag »post rem»,
hvad följderna ha blifvit:
jo, onåd hos en flicka huld;
en förmans hat — och hvad är skuld
dertill? — Jo, mina fötter.

Visst har man af en sådan fot
förargelse på jorden;
dock — trösterik är ej den bot,
som bjuds i skrifteorden,
— att hugga af dem. Nej, o, nej!
Långt hellre må man pika mej
för mina stora fötter.

Human Body.

"Logik".

(Stockholmsbild.)

Hyresvärden. Nå, min kära madam Pettersson, hur är det med resten på hyran? ... Hennes man hade ju lofvat att blifva ordentlig, sade hon mig för en tid sedan!

Hyresgästen. Jaha, nådi' krigsråde'; jag ljuger inte, om jag säjer, att han för närvarande håller på å förtjenar nio kronor å några öre om da'n.

Hyresvärden. Nio kronor? ... Jo, jag tackar, jag! ... Då kommer madam väl snart upp till mig?

Hyresgästen. Jaha, söta krigsråde'; så snart möjligheter ges, så ...

Hyresvärden. Snält det! ... Adjö, min beskedliga vän.

En åhörarinna (sedan värden aflägsnat sig). Hur kunde du hitta på en så'n historia, Mari, då du vet att din gubbe sitter på vatten och brödstraffet?

Hyresgästen. Hitta på? ... Jag narrades inte ett ord, kära du! ... Räkna efter sjelf! ... Han dömdes att plikta 100 kronor för det han slog Lundin! ... Nå, som han förstås inte hade pengar, så fick han 11 dygns fängelse i stället ... Nu blir nio gånger elfva nittinio! ... Förtjenar han inte på det viset mer än nio kronor om da'n ... eller hva'sa'?

Nbg.

Hemma är bäst.

Vivace (Musiken af *F. Peterson.*)

En skön - het gerna min kur jag gör, ty

»toc - ke der» ej kan gräma, men al - drig, aldrig, pa-

role d'honneur! jag ku - ra vill hos för - nä - - ma.

Ej för magnaten, så styf och grå, kan under-då-nigast

tju - ra och stå på tå, — nej, bätt - re då att

Molto moderato. *Fine.*

sit - ta hem - ma och ku - ra och ku - ra.

Fast ej egentligen jag har smak
att bära vaktmästarskruden,
på fest, der glädjen står högt i tak,
jag gerna dock vill bli bjuden;
men dit, der gästerna, »comme il faut»
kring väggar sitta och stura,
jag ej vill gå, —
nej, bättre då
att sitta hemma och kura!

Jag älskar dväljas uti den rund,
der man af humor hör knallen,
der skämtet krusar hvarenda mun
och vinet purprar kristallen;
men ej bland herrar, som för att få
ett rus, om värdskapet tura
och »blöta på», —
nej, bättre då
att sitta hemma och kura!

Åt viss slags ungdom jag sagt farväl
och gerna qvitt vill den blifva,
ty dess af konjak förbrända själ
en »cancan» endast kan lifva.
Mot sådant sällskap är ljus min vrå,
ja, fönstergluggarne mura
igen man må,
jag trifs ändå
att sitta hemma och kura!

Nog är det roligt, hvart än det bär,
att trottoarerna nöta,
att samla nyheter här och der
och se på fruntimmer söta;
men är det halt, så jag knappt kan stå
och kring mig farorna lura, —
nej, bättre då,
vid en brylå
att sitta hemma och kura!

Ack, hvad man känner sig stolt och varm,
om blott det löje ej väcker,

att gå med hustru sin arm i arm; —
men om man henne blott räcker
till sobelmuffen, säg, kan man då,
med denna resliga fura
gå ut och gå?
Nej, bättre då
att sitta hemma och kura!

Om någon ute mig ser en dag
då elementerna rasa,
vid hvilka stunder jag är så svag
för hemmets trefliga brasa, —
ja, då bestämdt är man sysselsatt
min lilla kammare skura,
och då är platt
omöjligt att
få sitta hemma och kura!

Harald.

Historien om ett äpple.

Skiss af C.

Hvad var det hon hette nu, den der flickan?

Det var, om jag mins rätt, hösten 55, som jag för första gången såg hennes rödkindade fysionomi inom min dörr.

Det var under den gamla, goda tiden, då ett någorlunda hyggligt rum på en icke alltför ohygglig gata inte kostade 450 kronor om året, under den paradisiska, oförgätliga tid, då ens ordinarie lön räckte till både mat och husrum och man ändå inte behöfde skicka sin gamla, svarta frack att förvaras hos pantlånarn ner på gatan, ifall man någon gång ville bestå sig en extra förströelse, det var med ett ord för mycket, mycket längesedan, och jag vet knapt, hur det ens är möjligt att komma ihåg, att den tiden varit.

Just då var det, som detta ideal af landtlig oskuld innehade regimentet öfver min lilla anspråkslösa kammare tre trappor upp i Storkyrkobrinken.

Men hvarför kommer jag just ihåg henne bland de hundratals städerskor, som innehaft denna befattning?

Visst inte derför att det oftare hände under hennes tid än under de andras, att dammet på bordet torkades af någon annan än mig, att spjellet på kakelugnen efter brasan, som tändes klockan 8 på morgonen, sköts förrän vid samma tid på qvällen, att tvättvattnet i handfatet togs bort utan någon särskild kallelse, nej, i så fall skulle jag inte nöjt mig med denna enkla hyllning åt hennes minne, utan jag skulle basunat ut hennes namn öfver land och rike och i högstämdt språk på rimmad knittelvers sjungit hennes lof som ett ideal för städerskor.

Nej; men hennes uppfattning af den gamla städerske-slentrianen var så originel som möjligt, och kanske var det detta, som gjorde att, fast jag egentligen inte hade den minsta orsak att vara nöjd med henne, vi ändå alltid stodo på den bästa fot med hvarandra.

Endast en gång höll detta fredliga förhållande på att bli stördt, och det är det, som jag nu skall ha den äran att berätta.

Vare det långt från mig att vilja insinuera att denna schism hade den ringaste likhet med den revolution, som en gång Eris anstiftade bland Olympens gudinnor, nej, bevars, jag skyndar att tillägga, att den enda likheten dem imellan bestod uti att orsaken var ett äpple.

Jag har aldrig kunnat med denna sort af läcker-heter och jag har alltid försökt att så mycket som möj-ligt freda mig derför.

Men man kan alltid vara säker på att det i alla tider skall finnas menniskor, som ha det finaste väder-korn i att uppleta vår naturs ömtåligaste punkter, som, när vi någon gång komma att besöka dem, i stället för en pipa Gefle vapen och ett glas ärlig konjak, som de veta att vi skulle önska oss, sätta fram en tallrik mosiga krusbär och en korg med sura äpplekart, just derför att de ha en aning om att vi aldrig i vårt lif kunnat

tåla detta slag af traktering. Och det kalla de, att uppfylla gästfrihetens lagar.

Och dock har jag kommit så långt, att jag inte hyser det minsta agg mot dessa menniskor, emedan jag tror, att denna lilla förströelse är aldeles nödvändig för dem för att förhindra deras fantasi att uppfinna ännu kraftigare medel att störa sina medmenniskors lugn.

Alltså hyser jag inte den minsta känsla af agg mot den utmärkt hygglige man, som jag en eftermiddag ofvannämde höst var på visit hos och som vid afskedet begåfvade mig med ett utsökt äpple — nej, bevars, vi träffades dagen derpå och vårt sammanträffande aflopp lika lungt och sansadt som alltid.

Men hvad nu äpplet beträffar, så är det klart, att jag inte gjorde det ringaste försök att neka, ty hvad tjenar det väl vid dylika tillfällen till att opponera sig, utan jag tog imot med undergifvenhet och stoppade det i rockfickan, ty ingenting på jorden skulle tvingat mig att äta upp det på stället.

Jag kom hem med den fasta föresatsen att så snart som möjligt befria mig derifrån. Jag lade det på min byrå, i tanke att jag alltid skulle hitta på något medel att bli det qvitt.

Morgonen derpå kom min städerska in med kaffet. Jag begagnar tillfället att söka måla hennes porträtt. Hon hade linfärgadt hår, glåmiga ögon, kinder af den starkaste cinoberfärg och en mun, som, i ögonblick af mer uppsluppen glädtighet, tangerade öronen. Så ungefär såg hon ut. Jag gick fram till henne med äpplet, räckte henne det med orden:

— Här är ett äpple.

Hon såg på mig och stirrade, som om jag varit ett vidunder, som visades för pengar.

— Hvad! — ljöd det från hennes ljufva läppar.

— Behagas det ett äpple? — upprepade jag.

Det vore måhända oförsigtigt att söka beskrifva det intryck, som mina ord gjorde på henne. Man skulle anse mig skyldig till öfverdrift, ifall jag sanningsenligt sökte måla den — utan witz sagdt — mållösa förvåning, som hennes ansigte utvisade, isynnerhet om jag skulle inlåta mig på några närmare, detaljer i afseende på vidden af hennes mun, som redan förut var tillräckligt beundransvärd. Alltnog, hon vände mig ryggen och flög på dörren, som om hon haft en raket efter sig. Min första plan hade misslyckats.

Jag lade tillbaka äpplet på chiffoniern, i afvaktande på att något oförutsedt tillfälle skulle yppa sig att låta det försvinna.

Ett par dar förgingo. Det började nu att sprida en mindre behaglig lukt, och en afgjord äppleatmosfer var nu för beständigt herskande i rummet. Slutligen, tredje dagen, fattade jag mod och tog det i handen för att sjelf bära ut det.

I trappan mötte jag min värdinna. Hon såg på äpplet och vände sig bort. Min misstänksamma natur antog genast, att hon skrattade. I nedre förstun förde mitt olyckliga öde i min väg min värdinnas dotter och hennes två väninnor. De sågo naturligtvis också på äpplet. Om de skrattade, kan jag inte bestämdt säga, ty jag tordes inte se på dem mer än en sekund.

Jag var redan modfäld och kände lust att vända om. Jag trädde dock ut på trappan. Der öfvertygade mig ett enda ögonkast, hvilka möten jag hade att förutse: 1) en flock gemena skolpojkar, som i allsköns maklighet förehade några infernaliska lekar på platsen; 2) två glada symamseller, som med ursinnig fart dansade in genom porten, liksom tänkte de öfva sig till en kappspringning; 3) kammarjungfrun i första våningen (kammarjungfrur äro

inte att förakta, när det är frågan om att göra narr af folk). Jag vände om, nästan tillintetgjord, med mitt äpple i handen. Man skall kanske fråga mig, hvarför jag inte så gerna kunde stoppa det i fickan, men det är så dags att komma med det nu 20 år efteråt. Hade någon beskedlig själ sagt mig det då, skulle jag svarat honom med att stoppa dit det.

Jag återvände alltså till mitt rum, och fullkomligt nedtryckt af så många motgångar, fattade jag ett förtvifladt beslut: att äta upp äpplet. Jag tog fram min knif. Med stilla resignation afskar jag ett stycke och förde det till munnen. Jag blundade under denna process, men jag kunde inte afhålla mig från att öppna litet på ena ögat, då jag förde det in i munnen.

Jag ville skåda fienden i ögat. Se här, hvad jag såg. En brun halfupplöst materia, genomskuren af idel maskgångar och i midten en otäckt korpulent mask, som helt mätt och yrvaken började röra på sig och glida majestätiskt omkring på ruinerna af sin middagsmåltid.

I största hast fogade jag tillsammans de båda bitarne och slungade alltihop i spottlådan. Det var ett planlöst försök, en nödfallsutväg, påhittad för stunden, och jag hade rätt att inte mycket förlita mig derpå. Ty följande förmiddag, då jag efter några morgonbestyr ut i staden åter inträdde i mitt rum, icke utan en aflägsen förhoppning att finna äpplet borta, utburet med spottlådan, fann jag det i stället stoltserande på mitt bord, glänsande och med färska spår af en omsorgsfull torkning med handduken.

Jag började falla i helt djupsinniga funderingar angående denna allvarsamma sak. På qvällen, när min städerska inträdde för att bädda, skänkte jag henne en blick, som bort väcka hennes slumrande samvete.

På djupet af min själ grodde verkligen den tanken, att detta uppenbara gäckeri och dessa onda anslag mot

mitt lugn var hennes verk, med berådt mod utfördt och med infernalisk slughet genomdrifvet. Dock jag insåg strax det orimliga i den tanken, att denna urbild för ett menlöst naturbarn skulle kunna inrymma några andra tankar i sin hjerna, än de skuldlösa funderingar i afseende på viskor, damborstar etc., som hennes sysslor ingåfvo henne. Jag teg alltså och höll inne det strafftal, jag hade i beredskap, i händelse af en förklaring.

Hon aflägsnade sig lika beskedligt som hon kommit och jag befann mig på samma punkt som förut.

Jag öppnade nu kakelugnsluckorna för att se om der var glöd. Kolen voro helt och hållet svarta. Ingen fara för os fans. Jag kastade äpplet dit och slöt igen luckorna. Följande morgon kom hon in och eldade. Jag var vaken och låg med ögonen öppna, nyfiken att se, hur hon skulle upptaga min sista åtgärd.

Hon tittade in i kakelugnen. Hennes ögon fästades naturligtvis genast på äpplet.

Hon stannade en stund och eftersinnade. Derpå steg hon upp och gick ut. Jag följde alla dessa detaljer med andlös nyfikenhet, lika intresserad som om det gält mitt lif. Hon kom strax igen med en duktrasa i handen. Derpå förde hon in handen i kakelugnen och tog äpplet. Det var nu inte annat än ett brunt gelé, endast en smula på ena sidan bibehållande en ljusare färg. På denna sida var lägradt ett försvarligt lager af aska. Hon höll nu äpplet i venstra handen. Med den andra tog hon så trasan och vätte på den. Jag lemnar åt ens egen fantasi att afgöra sättet för denna vattning, Derefter torkade hon af askan, hvaraf en del dock qvarstannade, inträngande genom de hål, som hennes finger gjorde i den mjuka massan. Sedan äpplet sålunda enligt hennes tanke var så fint och aptitligt som möjligt, lade hon det på min spegellåda för att det på inga vilkor skulle undgå

min uppmärksamhet. Derpå fortgick eldningen obehindrad och hon lemnade rummet, obeskrifligt nöjd och glad öfver sin bragd.

Man må inte undra på att jag kände mig retad. Min uppfinningsförmåga var helt och hållet uttömd och jag ansåg det alltså som en utomordentligt lycklig idé, när jag påfann att kasta äpplet bakom kakelugnen. Sagdt och gjordt, och nu låg det der. Det var inte utan att jag ett ögonblick tyckte det vara en fin och högst snillrik idé, men snart började jag dock tvifla. Jag reflekterade öfver det oblida öde, som alltid förföljt mig i allt hvad som angick denna sak. Jag blef alltså inte det minsta förvånad, då jag dagen derpå hemkom och fann äpplet så prydligt som möjligt utplanteradt på ett hvitt pappersark på mitt skrifbord. Jag visade inte den ringaste förundran och brydde mig inte ens om att forska efter orsaken. Jag vill visst inte påstå, att ödet låtit min städerska falla på den idén att förvara de torrvedsstickor, hvarmed hon plägade tända min brasa, just der bakom kakelugnen särskildt för att min lilla plan äfven nu skulle misslyckas. Nej bevars, men jag kan heller inte inse, 1) hvarför hon inte kunde lägga dem någon annanstans, och 2) hvarför mitt äpple skulle falla just på en af dem, så att när hon morgonen derpå skulle taga ett par, hon nödvändigt skulle upptäcka det och pryda mitt skrifbord dermed. Nu beslöt jag att göra slag i saken. Qvällen kom. Jag satt med högtidligt lugn i min länstol, i afvaktande på hennes inträde.

Snart stampade hon in genom dörren och dängde igen den, så att, ifall jag möjligtvis vore lomhörd, jag ändå inte skulle gå miste om effekten af hennes entré. Jag betraktade henne allvarsamt, ty hennes hållning och sätt föreföllo mig misstänkta.

Hon stannade en sekund vid dörren, placerade en

vald samling snöklunsar vid tröskeln och klampade derpå öfver golfvet. Nu bröt jag isen och frågade henne, om hennes tanke angående detta äpple. Då fick jag veta allt. Det hade varit idel välmening. Hon hade inte velat att det rara äpplet skulle förspillas. — Af en ren händelse, icke emedan jag väntade något resultat deraf, kom jag då att yttra:

— Jag vill inte ha det här äpplet. Jag skänker er det. Ni kan få ta det med er.

Hvad jag nu ångrar, att, då detta förslag förra gången var å bane, jag icke uttryckte mig nog tydligt. Nu förstod hon mig mycket väl. Hon tog genast äpplet och (det ryser i mig, när jag omtalar det) hade så när ätit upp det på fläcken; men ändrade sig, stoppade det i fickan och gick.

Innehåll.

